CZWARTEK
8 lipca 1948 roku

CZYTELNIK

Nr 188 (1217) — Rok IV

Dziennik Zachodni

Wyd. ABCDEFG

Cena 5 zł

BIBLIOTEKA ŚLĄSKA ZBIORY NALEŻĄCE DO NIEMIEC PO 1945 ROKU

Praca tygodnia w ciągu dnia!

Wielka próba

Rębacz Cyroń chce przekroczyć 700% normy

Zabrze (fn). W bież. miesiącu górnik kop. „Makoszowy", rębacz E. Cyroń podjął próbę pobicia dotychczasowego rekordu wydobycia, należącego do jego współtowarzysza pracy, Czesława Zielińskiego, który osiągnął 668,4 proc. normy. Cyroń ma pełne szanse osiągnięcia zamierzonego celu jedynie przez pilność, przestrzeganie dyscypliny pracy oraz przez stosunkowo korzystne warunki ściany.

W ruchu współzawodnictwa pracy w górnictwie obecnie wysunęło się na czoło Gliwickie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego, jeżeli chodzi o współzawodnictwo indywidualne. Wśród kopalń na specjalną uwagę zasługuje kop. Makoszowy, posiadająca w swojej załodze 120 górników z 5 zespołów ścianowych, osiągających od 200—260 proc. normy wydobycia. W trzech zespołach chodnikowych 19 górników poszczycić się może wykonaniem norm w przeszło 200 proc. Jeszcze spośród tej liczby znajduje się na kop. „Makoszowy" pewna garstka górników wykonująca znacznie wyższe procenty normy.

W czołówce współzawodników znajdują się Czesław Zieliński wraz z mł. rębaczem Tadeuszem Kwiatkowskim, którzy w ub. miesiącu wykonali przeciętnie 668,4 proc. normy. Zainteresowanie świata górniczego dotychczasowymi osiągnięciami najlepiej przedstawiają stale podejmowane próby pobicia osiągniętego rekordu. W bież. miesiącu próbę pobicia rekordu Zielińskiego podjął młody, 26-letni rębacz kop. Makoszowy, E. Cyroń. Jak zapewniają fachowcy, młody ten i ambitny górnik prowadząc pracę w dotychczasowym tempie zdołał osiągnąć szczytową normę wydobycia.

W rozmowie z przedstawicielem naszego pisma Cyroń wyraził głęboką nadzieję, że pilność jego, praca i sprawność pozwolą mu osiągnąć zamierzony cel.

W celu zbadania warunków i możliwości pracy Cyronia bawiła dnia 7 bm. na kopalni Makoszowy delegacja górników kopalń GZPW z zast. dyr. M. Spruchem na czele. Górnicy wyrazili pełny podziw dla osiągnięć Cyronia i po zbadaniu „tajemnicy" jego powodzenia postanowili wprowadzić na swoich zakładach pracy w jak najszerszym stopniu zorganizowany ruch współzawodniczy.

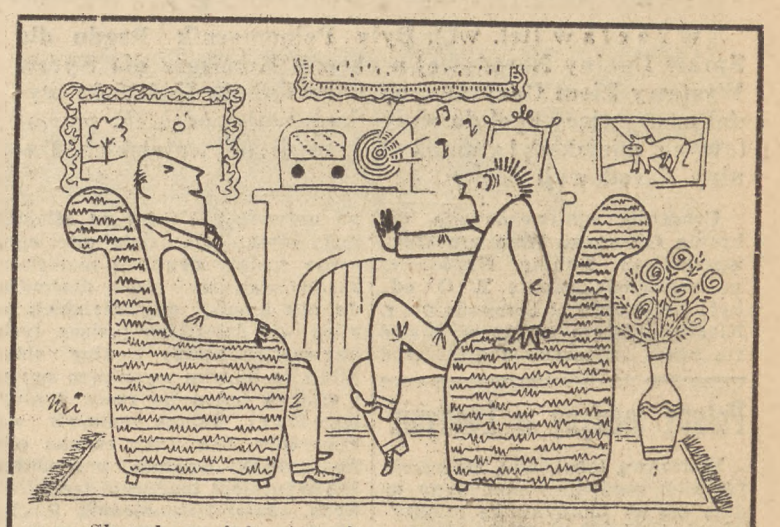

— Słyszał pan już o tym, że radiostacja w Katowicach będzie pięciokrotnie silniejsza?

— To straszne! Będzie pięć razy głośniej słychać płytę „Przybądź do mnie, daj mi kwiat paproci"!..

Rys. Gwidon Miklaszewski

Jeden z najbardziej udanych występów

Polscy gimnastycy w Pradze

wzbudzili zachwyt 200 tysięcy widzów

(Telefonem od naszego specjalnego wysłannika - red. Jana Rakoczego)

Praga. W dniu wczorajszym odniosła polska reprezentacja gimnastyczna na stadionie w Strachowie w Pradze **wspaniały sukces.**

Wystąpiła ona w ramach **głównych ćwiczeń** wczorajszego dnia Zlotu CSL Sokolstwa na święcie kultury fizycznej, w składzie około 800 kobiet i mężczyzn.

Z góry zaznaczyć należy, że reprezentacja polska stała przed **bardzo trudnym zadaniem.** Po bardzo dobrze wykonanych ćwiczeniach masowych sokołów czechosłowackich i po artystycznych występach sportowców radzieckich, miała ona zdobyć sobie uznanie 200.000 widzów, z których większa część, to fachowcy na polu gimnastyki. Dodać trzeba, że przez cały czas występów polskiej ekipy padał deszcz, co utrudniło jej poważnie spełnienie zadania.

Mimo tych przeciwieństw, **występ drużyny polskiej przeszedł wszelkie oczekiwania.** Najlepszym tego dowodem to chóralne okrzyki całej widowni: **„Vyborne! Vyborne! Vyborne!** Na trybunie dziennikarzy zagranicznych, na której podczas ćwiczeń gimnastyków polskich zebrał się komplet przeszło 60 dziennikarzy, panowało tylko jedno zdanie: **Występ Polaków był jednym z najbardziej udanych w ramach Zlotu.**

Sprawozdawca czeskiego radia **po nadzwyczaj korzystnej ocenie sportowej strony występu polskiego,** podkreślił, iż w polskiej drużynie kobiecej znajdują się: **„Najkraśniejsze dziewczęta całego Zlotu".**

Polska drużyna żeńska ubrana była w bardzo ładne, białe kostiumy sportowe, z czerwonym paskiem, a mężczyźni w długie białe spodnie i czerwone koszule. Już samo wejście na stadion i bardzo efektowne ustawienie się w kolumny ćwiczebne w takt muzyki wywołało burzę oklasków. Mężczyźni wykonali swój program pierwsi. Były to ćwiczenia gimnastyczne opierające się na gimnastyce szwedzkiej (Linga), duńskiej (Bukha) i sokolej. **Ćwiczenia były wykonane nadzwyczaj precyzyjnie.**

Występy kobiece były łatwiejsze, lecz za to **wzrokowo bardziej efektowne,** toteż raz po razie, a zwłaszcza w momentach wykonywania gimnastycznych figur tanecznych, wybuchały **entuzjastyczne oklaski.**

Na zakończenie występu, grupa złożona z 200 kobiet i mężczyzn, żywo oklaskiwana, wykonała ciekawą kombinację polskich tańców narodowych. Podkład muzyczny do ćwiczeń opierał się na motywach z muzyki ludowej i klasycznej.

W czasie ćwiczeń obecni byli na boisku ambasador RP Olszewski Józef, min. pełnomocny MSZ, gen. Grosz i wiceminister szkolnictwa Kasperczyk.

Jan Rakoczy

Wielka defilada sokołów

Praga. (tel. wł.) We wtorek odbyła się w Pradze defilada 200.000 sokołów, która zamieniła się w potężną manifestację tężyzny fizycznej narodów słowiańskich. W pochodzie wzięły udział delegacje sportowców Związku Radzieckiego, Polski, Jugosławii, Rumunii, Bułgarii, Albanii, Finlandii i Francji.

Na rynku na Starym Mieście defiladę odebrali prezydent Republiki Czechosłowackiej, Klemens Gottwald i członkowie rządu czechosłowackiego z premierem Zapotockym na czele.

Imponującemu pochodowi przyglądało się około milion widzów.

(J. R.)

Dar funduszu im. gen. Sikorskiego

dla szpitala dziecięcego w Poznaniu

Londyn (PAP). W rocznicę śmierci gen. Sikorskiego, odbyła się w fabryce Philipsa pod Londynem uroczystość wręczenia ambasadorowi R. P. w Londynie Michałowskiemu, kompletu urządzeń rentgenologicznych, przeznaczonych dla kliniki dziecięcej w Poznaniu.

Dar ten, pochodzący od zorganizowanego przez obywateli brytyjskich Funduszu Pomocy Szpitalom im. gen. Sikorskiego, został wręczony przez prezesa tej organizacji dr. Saundersa. Ambasador Michałowski podziękował w gorących słowach ofiarodawcom za wspaniały dar.

Należy zaznaczyć, że Fundusz im. gen. Sikorskiego powstał z dobrowolnych składek obywateli brytyjskich.

Wartość urządzeń rentgenologicznych przeznaczonych dla kliniki dziecięcej w Poznaniu wynosi około 10 tysięcy funtów.

„Zimna wojna" w Berlinie

Anglosasi wstrzymali pocztę

międzysektorową

BERLIN. (API) W dniu dzisiejszym w zachodnich dzielnicach Berlina wydano zarządzenie, aby wszelkie przesyłki pocztowe i przekazy pieniężne ze strefy sowieckiej były zwracane nadawcom jako niemożliwe do doręczenia.

W ten sposób zostały przecięte wszelkie możliwości stosunków gospodarczych ze strefą radziecką.

Berlińskie koła gospodarcze uważają, że wskutek tego zarządzenia i uniemożliwienia dokonywania wpłat drogą pocztową ze strefy radzieckiej uniemożliwia się wszelkie dostawy towarów z sektorów zachodnich do sektoru wschodniego i do strefy radzieckiej. Przewiduje się, że może to pociągnąć za sobą pewne konsekwencje, za które odpowiedzialne będą władze, które wydały to zarządzenie.

Zamiana starych banknotów na nowe odbywać się będzie po kursie jeden za jeden. Nie ustalono jeszcze techniki wymiany banknotów i władze wezmą chętnie pod uwagę ewentualne propozycje ze strony społeczeństwa.

Nowe banknoty dla strefy radzieckiej

Berlin. (API) Kierownik wydziału finansowego niemieckiej komisji gospodarczej Henry Meyer oznajmił na konferencji prasowej, iż w najbliższym czasie mają być wydane nowe banknoty dla strefy radzieckiej i dla Berlina.

Zjazd młodzieży polskiej w Belgii

BRUKSELA (PAP). **W obecności ok. 5 tysięcy widzów i z udziałem 600 sportowców polskich, odbył się 4 lipca na stadionie Montaigne koło Liege III doroczny zjazd młodzieży polskiej w Belgii.**

W zlocie wzięły udział reprezentacje piłki nożnej i siatkówki z 5 okręgów polskich w Belgii, młodzież zorganizowana w polskich klubach sportowych, zespoły taneczne oraz grupy uczniów i uczennic szkół polskich w Belgii.

Na zjeździe, który stał się wielką manifestacją nie tylko tężyzny fizycznej, ale także patriotyzmu i przywiązania do kraju naszej młodzieży emigracyjnej, obecni byli: poseł R. P. w Belgii Aleksander Krajewski, konsul generalny Szelągowski, zastępca attache wojskowego kpt. Lityński oraz przewodniczący Polskiej Rady Narodowej w Belgii — Gierek. Reprezentowany był również rząd belgijski

Strajk marynarzy zaostrza się

Paryż. (API) Związek marynarzy w Marsylii postanowił dziś odwołać wszystkie załogi obsługujące północne porty afrykańskie w celu poparcia strajku, który został proklamowany na statkach „Compagnie Generale Transatlantique" w ub. tygodniu.

W związku z tym wszelka komunikacja z Afryką Północną będzie przerwana.

Kraj Polski

WARSZAWA. (obsł. wł.) 11 sierpnia br. otwarta zostanie w Warszawie ogólnopolska wystawa rozwoju radiofonizacji polskiej w okresie od 1944 do 1948 r.

*

Warszawa. Hufce „Służba Polsce" wezmą udział w akcji przeciwstonkowej, zarówno w przeszukiwaniu upraw ziemniaków, jak i likwidacji ognisk stonki. Pracę tę prowadzić będą junacy „S. P." w ramach t. zw. „trzydniówek" we wszystkich województwach.

*

Szczecin. W Szczecinie odbyło się uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej, poświęcone trzeciej rocznicy objęcia miasta przez władze polskie.

*

Toruń. Przodownicy pracy fabryki „Polchan" w Toruniu otrzymali bezpłatne skierowania na wczasy wypoczynkowe i zdrowotne. Dotychczas z bezpłatnych wczasów korzystało 30 pracowników.

*

Łódź. Zarząd Miejski zakłada sieć punktów opieki nad matką i dzieckiem, zadaniem których jest otaczanie opieką dzieci, szczególnie niemowląt, oraz usuwanie przyczyn niedorozwoju dziecka.

*

Kraków. W Krakowie zmarł Kazimierz Lewicki, dyrektor Państwowego Liceum i Gimnazjum im. Nowodworskiego. Zmarły był wielkim przyjacielem młodzieży, bibliofilem i prezesem Tow. Przyjaźni Polsko-Bułgarskiej.

*

Krasnystaw. Milicja Obywatelska i ORMO zlikwidowała bandę rabunkową Skromnego. 5-osobową bandę zaskoczono podczas noclegu. Wszyscy bandyci zostali zabici.

Co zrobi ONZ?

Apel Bernadotte'a do Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (PAP). **Rozjemca z ramienia ONZ w konflikcie palestyńskim Bernadotte przesłał do Rady Bezpieczeństwa depeszę, w której prosi Radę, by zaapelowała do rządów państw arabskich i do rządu państwa Izrael o przedłużenie zawieszenia broni w Palestynie.**

Bernadotte podkreśla, że wobec odrzucenia przez obie strony jego propozycji uregulowania konfliktu zachodzi niebezpieczeństwo, iż działania wojenne zostaną wznowione w dniu 9 lipca. Nie ulega wątpliwości, że strona, która podejmie na nowo walkę, będzie potępiona przez opinię świata.

Bernadotte prosi Radę Bezpieczeństwa ONZ, by zaapelowała jak najenergiczniej do obu stron, wzywając je do przedłużenia rozejmu, żeby pertraktacje w celu pokojowego uregulowania konfliktu mogły być w dalszym ciągu prowadzone

Spłonęły składy kauczuku

Saigón. Gwałtowny pożar, którego przyczyną był prawdopodobnie sabotaż, zniszczył wielkie składy kauczuku w Saigonie. Straty wynoszą około 3 mil. piastrów. (g)

*

Ankara. Wielki pożar zniszczył olbrzymie zakłady tkackie w Mersine, powodując straty w wysokości pół miliarda franków i bezrobocie 3.000 robotników. (g

Protestacyjny strajk urzędników francuskich

Paryż. (PAP) 7.000 urzędników ministerstwa finansów, należących zarówno do Generalnej Konfederacji Pracy (CGT) chrześcijańskich związków zawodowych jak i do rozłamowej „Force Ouvriere" przystąpiło do 3 godzinnego strajku protestacyjnego, domagając się podwyżki płac i zaszeregowania.

W kołach zawodowych podkreśla się, że o ile żądania pracowników nie zostaną uwzględnione, akcja strajkowa może objąć urzędników państwowych w całej Francji.

Tajfun w Szanghaju

Szanghaj (API). Po raz drugi w ciągu ostatnich 4 dni nawiedził Szanghaj silny tajfun. Szybkość wiatru dochodzi do 95 km na godzinę

Na własnym podwórku

● *JEDEN Z WYŻSZYCH URZĘDNIKÓW samorządowych w Częstochowie chlubi się posiadaniem srebrnej papierośnicy z dedykacją Goeringa. Papierośnicę tę urzędnik częstochowski otrzymał w okresie przedwojennym od samego Goeringa w czasie jego pobytu w Polsce. Dedykacja, jak z jej tekstu wynika, stanowi dowód wdzięczności za skuteczną ochronę pokaźnej osoby Goeringa w czasie jego „wizyt" w Polsce. O papierośnicy wiedzą prawie wszyscy mieszkańcy Częstochowy. Ludność zajęła już zresztą w tej sprawie wyraźne stanowisko. Nie uczyniły tego natomiast do chwili obecnej miejscowe władze. Daje to powód częstochowianom do licznych złośliwych komentarzy.*

Wydaje się nam, że nasz złośliwy komentarz o tej sprawie jest niepotrzebny . . .

● *NAJWIĘKSZA KONSUMCJA ALKOHOLU w Polsce i rekordowa ilość szczurów (co prawda, obecnie tępionych) nie wystarczy Częstochowie. Teraz wprowadzono nowość: zdjęto tablice z napisami orientacyjnymi z tramwajów i zastąpiono numerami. W rezultacie przyjezdni mimo woli często trafiają zupełnie nie tam, dokąd się wybierają...*

● *W WARSZAWSKIM PIŚMIE „Wieczór" w nr 179 ukazała się następująca notatka:*

„Nareszcie pogoda.
Zachmurzenie zmienne z lokalnymi rozpogodzeniami. Możliwość przelotnych deszczów z lekką skłonnością do burz. Temperatura w ciągu dnia w Warszawie od 14 do 22 st. Oświadczenie premiera państwa Izraela".

Po tym oświadczeniu meteorologicznym premier wygłosił jeszcze exposé na temat, co będziemy jedli jutro na obiad. (x)

● *W MYSZKOWIE ISTNIEJĄ ULICE, ale tylko w formie spisu w magistracie. Natomiast żadna z nich nie posiada orientacyjnej tabliczki z nazwą. Dlatego też w Myszkowie, gdy chce ktoś podać swój adres, to nie mówi, że mieszka przy ul. Kościuszki, 1 Maja, Niepodległości itp. lecz tak: „Jak się wychodzi z dworca, to po lewej stronie jest ulica, a od tej ulicy na prawo jest inna ulica, przy której o trzy domy po lewej stronie ja właśnie mieszkam".*

Nie jest to wprawdzie praktyczny sposób informowania, ale za to bardzo oryginalny. (x)

Rząd RP wylicza się wobec obywateli

Wystawa Ziem Odzyskanych

przedstawi zużytkowanie Daniny Narodowej

Wrocław (tel. wł.). Były Pełnomocnik Rządu dla Spraw Daniny Narodowej a obecny Komisarz dla Spraw Wystawy Ziem Odzyskanych wiceminister Kościński wydał następujący apel do wszystkich wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych komisji obywatelskich Daniny Narodowej:

Uroczyste sprawozdawcze zebranie Głównego Komtietu Obywatelskiego Daniny Narodowej na zagospodarowanie Z. O. odbyło się w dniu 21 listopada ub. r. Niezrozumiałym przeto wydawać się może, dlaczego dopiero dziś po upływie pół roku od oficjalnego zamknięcia działalności ogłoszone zostały drukiem materiały sprawozdawcze, które dochodzą do rąk komisji obywatelskich, a więc do dziesiątek tysięcy tych obywateli, którzy według słów Ministra Skarbu wysiłkiem swym i ofiarną pracą na rzecz daniny narodowej dobrze zasłużyli się Ojczyźnie. Tak duża zwłoka nie jest jednak dziełem przypadku lub wynikiem trudności technicznych. Jako Pełnomocnik Rządu dla Spraw Daniny Narodowej zapowiedziałem na zebraniu sprawozdawczym, że widocznym znakiem tego co zostało dokonane na Ziemiach Odzyskanych i pokwitowaniem ze strony Rządu wobec całego społeczeństwa Rzeczypospolitej tego co zrobiono za pieniądze uzyskane z P. P. O. K. i daniny narodowej będzie wystawa Z. O. we Wrocławiu. Oto właściwy powód znacznego opóźnienia w rozesłaniu materiałów sprawozdawczych.

Pragnąłem bowiem przedstawić ostateczny bilans ukończony z tak dużym sukcesem akcji i wyrazić gorące podziękowanie obywatelom na wszystkich szczeblach za olbrzymi wkład w tym wielkim dziele, równocześnie zaś jako komisarz Rządu dla Spraw Wystawy zwrócić się z apelem o podjęcie jak najszerszej propagandy Z. O. wśród całego społeczeństwa.

Jestem głęboko przekonany, że komitety obywatelskie, które tak chlubnie zdały egzamin i tym razem gdy chodzi o zadokumentowanie naszych praw do granic na Odrze i Nysie, wykazanie naszego dorobku na Z. O. zapewnią pełne powodzenie organizowanej wystawie. Prezydia komitetów obywatelskich powinny natychmiast zwołać zebrania plenum, na których należy odczytać sprawozdanie z akcji daniny narodowej oraz podjąć uchwałę o przekształceniu komisji na Komitet Obywatelski Wystawy Z. O., którego zadaniem będzie zainteresowanie całego społeczeństwa tą imprezą i prowadzenie intensywnej propagandy, aby jak najwięcej osób zwiedziło wystawę.

Wystawa przedstawić ma Narodowi Polskiemu w sposób możliwie wszechstronny znaczenie Ziem Odzyskanych dla kraju. W sposób plastyczny pokaże ona wszystkie ważne problemy tych ziem, a więc rozmiary zniszczeń wojennych, stosunek ludnościowy, rozmiary dochodu społecznego, znaczenie Odry jako drogi wodnej, znaczenie portów i wybrzeża Bałtyku. Drugi dział wystawy pokaże dorobek gospodarczy na Ziemiach Odzyskanych.

Całość wystawy unaoczni zwiedzającym ogrom osiągnięć w krótkim okresie trzechlecia. Zaświadczy również o tym, że Z. O. w łączności z Polską czerpią nowe możliwości rozwojowe i już dziś służą nie tylko odbudowie gospodarczej kraju ale także odbudowie Europy.

W zakresie tego zadania komitety otrzymają z biura komisarza Rządu dla Spraw Wystawy materiał plakatowy i propagandowy, jeśli zaś chodzi o zorganizowanie zbiorowych wycieczek do Wrocławia, komitety powinny nawiązać kontakt z najbliższą placówką Orbisu.

Przeciwko układowi dwustronnemu z USA

Nieoczekiwane wystąpienie

grupy brytyjskich posłów konserwatywnych

Londyn (API). W czasie wczorajszej debaty w izbie gmin nad planem Marshalla, *5 posłów konserwatywnych wniosło niespodziewanie poprawkę, odrzucając układ dwustronny między W. Brytanią a Stanami Zjednoczonymi.*

Poprawka stwierdza, że izba nie powinna przyjąć warunków układu dwustronnego jako *„osłabiającego więzy imperium". Posłowie ci nazywają układ próbą odebrania Brytyjskiej Wspólnocie Narodów inicjatywy i odpowiedzialności za swój własny rozwój.*

Poprawka została wniesiona całkowicie nieoczekiwanie, ponieważ ustalono już poprzednio, że konserwatyści będą głosować za układem.

Przeciwko układowi wypowiedział się również poseł z partii pracy, Platts-Mills, który oświadczył: układ dwustronny nie ma na celu współpracy gospodarczej, lecz zaciśnięcie pętli na szyi W. Brytanii. „Jeżeli przyjmiemy te warunki — powiedział Platts-Mills — *utracimy naszą niezależność gospodarczą, ostatnie ślady wolności politycznej i poddamy nasz kraj statutowi kolonialnemu".*

Platts-Mills skrytykował rolę, jaką przyznano Zagłębiu Ruhry, oświadczając, że przemysł tego Zagłębia stanie się poważną konkurencją dla przemysłu brytyjskiego. *„Klauzula o najbardziej uprzywilejowanym traktowaniu Niemiec* — powiedział Platts-Mills — *usunie Wielką Brytanię z rynków europejskich".*

Szkolenie przewodników

po Wystawie Z. O.

Wrocław. (st) Odbywa się tu obecnie kurs dla 100 przewodników po Wystawie Z. O., którego kierownikiem jest mgr Bieliński. Wykładowcami są przewodniczący podkomisji programowych, które opracowały podstawowe tezy Wystawy Z. O.

30 procent przewodników włada obcymi językami jak rosyjski, angielski, francuski, czeski, węgierski, bułgarski, szwedzki, rumuński i in.

Uchwała plenum KC PPR

w sprawie sytuacji w partii komunistycznej Jugosławii

Warszawa. (PAP) Plenum Komitetu Centralnego PPR wyraziło na posiedzeniu w dniu 6 lipca w Warszawie solidarność z uchwałami biura informacyjnego w sprawie sytuacji w partii komunistycznej Jugosławii. Sprawozdanie w imieniu delegacji PPR na sesję biura informacyjnego partii komunistycznych i robotniczych, złożył gen. Aleksander Zawadzki.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego odczytany został list generalnego sekretarza partii Gomułki-Wiesława do plenum KC PPR, w którym wicepremier zawiadamia, że wobec złego stanu zdrowia nie może być obecny na plenum. Solidaryzując się z uchwałami Centralnego Komitetu, sekretarz gen. życzy plenum jak najbardziej owocnych obrad dla dobra klasy robotniczej i Polski Ludowej.

W odpowiedzi na list, plenum Komitetu Centralnego wysłało do przebywającego na kuracji wicepremiera Gomułki telegram z serdecznymi pozdrowieniami i życzeniami szybkiego powrotu do zdrowia.

Strajk górników w USA

Nowy Jork (API). 40.000 górników zatrudnionych w kopalniach węgla, należących do trustu stalowego rozpoczęło wczoraj strajk.

Powodem strajku jest stanowisko właścicieli stalowni, którzy nie zgadzają się na klauzulę umowy zbiorowej, podpisanej przez przewodniczącego związku zawodowego górników, Lewisa.

Konferencja meteorologów

Londyn (obsł. wł.). W Londynie rozpoczęła się we wtorek konferencja meteorologiczna, w której biorą udział reprezentanci 15 krajów świata. Obrady dotyczą wzajemnej wymiany informacji na temat sposobu przepowiadania pogody.

Brytyjski minister lotnictwa, który zainaugurował konferencję, oświadczył że **między wschodem, a zachodem dokonuje się regularnej wymiany informacji meteorologicznych. Londyn otrzymuje biuletyny meteorologiczne bezpośrednio z Moskwy, nawzajem wysyłając swe komunikaty do meteorologów radzieckich.**

Wśród krajów reprezentowanych na konferencji znajduje się również **Polska.**

Polscy medycy w Londynie

Warszawa (obsł. wł.). Delegacja polskich studentów medycyny udała się do Londynu na międzynarodową konferencję medyczną. Delegacja przedstawić ma na konferencji w Londynie zasady organizacji służby zdrowia w Polsce oraz zapozna swych kolegów z warunkami życia polskich studentów medycyny.

Komuniści radzieccy odrzucili zaproszenie do Belgradu

Moskwa (API). Radio moskiewskie donosi, że Centralny Komitet Wszechzwiązkowej Partii Komunistycznej (WKP(B) odrzucił zaproszenie Komunistycznej Partii Jugosławii na kongres partyjny, który ma się odbyć w tym miesiącu.

Centralny komitet stwierdza, że ponieważ komitet centralny jugosłowiańskiej partii komunistycznej odrzucił zaproszenie Biura Informacyjnego na konferencję w Bukareszcie, tym samym postawił swą partię poza rodziną partii komunistycznych.

Radio tirańskie zaprzeczyło wczoraj pogłoskom rozsiewanym przez agencję jugosłowiańską „Tanjug", według której policja albańska miała zatrzymać dostawy żywności do restauracji jugosłowiańskich w Durazzo i Skutari. Radio stwierdza, że rozsiewanie tego rodzaju oszczerczych pogłosek ma na celu zmniejszenie sympatii narodu jugosłowiańskiego dla narodu albańskiego.

Premie za popieranie planu Marschalla

Nowy Jork. (PAP). Kilkanaście dzienników amerykańskich, m. in. „Chicago Tribune", Time Magazine", Life", „New York Herald Tribune" i „Saturday Evening Post" podjęło w Waszyngtonie starania, celem uzyskania z funduszy planu Marshalla zwrotu należności z tytułu sprzedaży w Europie ich wydawnictw.

Ustawa o planie Marshalla przewiduje na ten cel sumę 10 milionów dolarów. W czasie debat nad tym punktem ustaw w kongresie, podkreślono, że chodzi tu o wynagrodzenie dla wydawnictw które najgłośniej popierały plan Marshalla.

Trzy noty w sprawie Berlina

Londyn (PAP). Podano do wiadomości, że w dniu 6 lipca rządy Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Francji skierowały do Związku Radzieckiego trzy noty w sprawie Berlina. Wszystkie trzy noty posiadają podobną treść.

Zlikwidować ośrodek niepokoju

Gdy człowiek skutkiem własnej nierozwagi lub głupoty, wpadnie w tarapaty — gotów jest obwiniać o nie wszystko i wszystkich wokoło. Mniej więcej podobnie zachowują się Anglosasi w „sprawie berlińskiej. **„Berlin znajduje się w radzieckiej strefie okupacyjnej** — przypomniał marsz. Sokołowski — **a sprawą uruchomienia, czy też wstrzymania komunikacji kolejowej na linii Helmstedt — Berlin jest sprawą obchodzącą wyłącznie okupacyjne władze radzieckie,** linia ta bowiem znajduje się na obszarze, powierzonym ich opiece. Jeżeli zachodnie władze okupacyjne szerzą w tej sprawie histeryczną propagandę, jeżeli muszą budować „mosty powietrzne", które — mówiąc nawiasem — **służą raczej ogałacaniu Berlina z maszyn i urządzeń przemysłowych niż zaopatrywaniu ludności dawnej stolicy Rzeszy** — to ponoszą jedynie konsekwencje swej własnej separatystycznej polityki.

Całe zagadnienie zostało zresztą celowo zwekslowane na boczne tory. Nie chodzi bynajmniej o Berlin. Chodzi o to, że mocarstwa zachodnie **łudziły się,** iż ZSRR przyjmie z pokorą ich wszystkie skandaliczne posunięcia, że zgodzi się na separatystyczną reformę walutową, **że zaakceptuje politykę budowania w Niemczech zachodnich arsenału uzbrojeniowego i tworzenia w Berlinie** (położonym w strefie radzieckiej) **ośrodka dywersji i sabotażu.**

Nawet w życiu prywatnym ponosić trzeba konsekwencje własnej naiwności. Cóż dopiero w polityce?...,

Czyż gospodarze wschodniej strefy okupacyjnej zgodzić się mogli na to by nieuczciwi goście, prowadzili swoją własną, **szkodliwą politykę?** Czyż mogli patrzeć bezczynnie, jak przez nie pilnowaną granicę **przeciekały do ich strefy bezwartościowe marki, powodując zamieszanie i chaos.**

Prasa zachodnio-europejska była swego czasu „zdziwiona" wiadomością o konferencji warszawskiej. Dostrzegła bowiem z całą wyrazistością, **że istnieją siły, które zdolne są odeprzeć jej ataki na pokój, że istnieją państwa, które nie myślą przypatrywać się z założonymi rękoma polityce zmierzającej do utworzenia w centrum Europy ośrodka niepokoju.**

Ten ośrodek niepokoju musi być zlikwidowany, w interesie Europy i świata. Warszawska konferencja wskazała jasno i dobitnie, jaką drogą osiągnąć można ten cel.

Apel dziekana Canterbury

Anglia winna podjąć rozmowy z Z.S.R.R.

Londyn (PAP). W Glasgow odbyła się konferencja szkockiego komitetu walki o pokój z udziałem 600 delegatów. Mimo zakazu rady naczelnej kongresu szkockich związków zawodowych, w konferencji uczestniczyło 379 przedstawicieli lokalnych organizacji związkowych.

Na konferencji przemawiał dziekan katedry Canterbury, Hewlett Johnson, który wezwał naród brytyjski do **energicznej walki przeciwko niebezpieczeństwu wojny atomowej.** Naród brytyjski — stwierdza mówca — **winien wywrzeć nacisk na rząd i zmusić go do podjęcia rokowań z rządem radzieckim, celem załagodzenia istniejącego napięcia.**

Występując przeciwko **oszczerczej kampanii prowadzonej w stosunku do Związku Radzieckiego,** Johnson podkreślił, że **główną odpowiedzialność za napięcie w stosunkach międzynarodowych ponosi amerykańska polityka zagraniczna.**

Zdaniem mówcy, **broń atomowa, zgodnie z żądaniem ZSRR winna być postawiona poza nawiasem.**

Johnson wskazał wreszcie na konieczność **ożywienia stosunków handlowych między Wielką Brytanią a Związkiem Radzieckim i krajami Europy wschodniej.**

Włochy zaprzestały ścigania faszystów

Rzym. (obsł. wł.) Włoski minister spraw wewnętrznych Grassi oświadczył dziennikarzom, że ustawy o karaniu zbrodni faszystów zostały praktycznie zniesione. Wobec tego sprawa „czystki" jest ostatecznie zamknięta.

W więzieniach włoskich przebywa jeszcze 1.792 osób, których kary, na skutek różnych amnestii zostały zmniejszone o dwie trzecie. (g)

Przejmowanie pawilonów Wystawy Z. O.

Młodzi architekci zdali egzamin

Wrocław. (st) Jak grzyby po deszczu rosną pawilony na terenie „b" Wystawy Społeczno-Gospodarczej. Jako jedni z pierwszych onegdaj przejęli komisyjnie dyrektor techniczny dyrekcji wystawy inż. Porębowicz i przedstawiciele Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Rzemieślniczej, pawilony nr 26 i 27, należące do sektora gospodarki prywatnej.

Pawilon nr 26 jest jednym z najokazalszych i drugim co do wielkości na terenach „B".

Izba Przemysłowo-Handlowa przesłała meldunek do wicemin. Kościńskiego o zakończeniu prac. Pawilon projektu inż. prof. Czajki i inż. arch. Łobockiego wykonano w rekordowym — bo w sześciotygodniowym czasie przez firmę „Zrzeszenie Techników. Powierzchnia wnętrza wynosi ok. 1250 m kw. Na ukończeniu w tym pawilonie są też prace dekoracyjne prowadzone przez spółdzielnię pracy studentów architektury politechniki „Arkady" według projektu Jadwigi Grabowskiej.

Tuż przy pawilonie wybudowana została tzw. wieża akcentowa, gdzie będą zawieszone dzwony produkcji wrocławskiej.

Oryginalnym pawilonem o pow. 250 m kw. jest pawilon nr 27 a zaprojektowała go i wykonała 3-osobowa firma studentów architektury politechniki „Gryfit". Ma on oryginalne wejście w formie beczek. Pawilon ten przeznaczony jest dla prywatnego przemysłu fermentacyjnego. W środku odbywać się będzie sprzedaż różnego rodzaju win, konsumpcja natomiast na tarasie przed wejściem.

Młodzi studenci projektowali również i prowadzą prace przy budowie 15 kiosków sprzedaży dla Izby Rzemieślniczej i Przemysłowo-Handlowej. Oryginalność pomysłów i tempo prowadzonych prac świadczą o tym, iż młodzi studenci architektury zdali w zupełności egzamin praktyczny.

Rozruchy i demonstracje w Chinach

Moskwa (PAP). Agencja TASS donosi z Szanghaju powołując się na dziennik „Czenienbao", że na skutek silnej zwyżki cen ryżu w Kantonie wybuchły silne rozruchy.

W portowym mieście Cian-Czen tłumy demonstrantów rozbiły sklepy z ryżem. Wezwana żandarmeria, próbowała pałkami rozproszyć demonstrantów. Podczas starć, które trwały kilka godzin, Raniono wielu żandarmów.

W Bejpinie kilka tysięcy studentów urządziło 5 lipca przed gmachem zarządu miejskiego demonstrację przeciwko mobilizacji. Jak donosi dziennik „Dagunbao" do demonstrantów strzelano z karabinów maszynowych. 3 studentów zostało zabitych na miejscu a 2 zmarło w szpitalu, poważne rany odniosło 20 osób. W Bejpinie ogłoszono stan wyjątkowy.

Moskwa. (PAP) Z Moskwy udała się do rejonu Morza Kaspijskiego wielka radziecka ekspedycja naukowa, licząca ponad 50 osób. Zadaniem ekspedycji jest zbadanie możliwości gospodarczego wykorzystania i rozwoju tego rejonu oraz opracowanie atlasu geograficznego.

Wydobycie węgla w Polsce w pierwszym półroczu b. r.

Milion ton ponad plan

Katowice. W pierwszym półroczu 1948 r. Polski Przemysł Węglowy wydobył 33.361.758 ton węgla kamiennego, osiągając 103,3 proc. planu i dając o 1.064.868 ton węgla więcej niż przewidywał plan.

Pod względem przekroczenia planu produkcyjnego w I półroczu zjednoczenia węglowe uplasowały się w następującej kolejności:

Dąbrowskie 108,3% planu, Rudzkie 106,6% planu, Bytomskie 106,2% planu, Dolnośląskie, Chorzowskie, Gliwickie, Katowickie, Rybnickie.

Wzrost wydajności w I półroczu br. w porównaniu z I półroczem r. ub. przedstawia się w poszczególnych Zjednoczeniach następująco:

Dolnośląskie + 15,2%, Dąbrowskie + 13,3%, Bytomskie + 12,9%, Katowickie, Gliwickie, Chorzowskie, Jaworznicko-Mikołowskie, Rudzkie, Rybnickie, Zabrskie.

Najwyższe przekroczenie planu wydajności w I półroczu br. osiągnęły Zjednoczenia: **Dąbrowskie, Katowickie i Bytomskie.**

W ciągu I półrocza br. załadowano na kopalniach 24.955.788 ton węgla, t. zn. 105,8% załadunku przewidzianego planem

SKRÓT TELEGRAFICZNY

Waszyngton. W czasie „święta niepodległości" obchodzonego w USA. w dniu 4 bm. zginęło 475 osób, w tym 265 w wypadkach samochodowych, 153 osoby utonęły.

Tokio. Wicepremier japoński, Suehiro Nishio podał się do dymisji. Nishio oskarżony został o przyjęcie subwencji od przemysłowców japońskich w wysokości pół miliona jenów na cele partyjne.

Rzym. W pobliżu Livorno nastąpiła eksplozja, która spowodowała śmierć 6 osób oraz ciężkie obrażenia trzech innych. Trzy domy uległy całkowitemu zniszczeniu.

Oslo. Szesnastu chłopców norweskich zginęło w czasie katastrofy autobusu, który spadł do rzeki w dolinie Dunderland, nad fiordem Ranem.

Nowy Jork. W Los Angeles popełniła samobójstwo przez zażycie środków nasennych gwiazda filmowa, 29-letnia Carole Landis.

Wzrost produkcji benzyny w ZSRR

Moskwa (PAP). Przemysł naftowy wschodnich obszarów ZSRR wykonał plan półroczny ze znaczną nadwyżką. W porównaniu z tym samym okresem r. ub., wydobycie ropy naftowej zwiększyło się o 28 proc., produkcja benzyny wzrosła o 41 proc., produkcja paliwa do motorów spalinowych — o 130 proc.

TYGODNIK DLA STARSZYCH DZIECI i MŁODZIEŻY

Przyjaciel

zamieszcza na swych łamach ciekawe artykuły z dziedziny techniki — jak zrobić samemu aparat radiowy, aparat fotograficzny i wiele innych. — Cena egzemplarza 15 złotych. (23)

Na Wystawie Z. O. za pięć dwunasta... (3)

Trzy lata w plastycznym skrócie

(Od specjalnego wysłannika „Dziennika Zachodniego")

Wrocław, w lipcu

Chociaż do oficjalnego otwarcia Wystawy Ziem Odzyskanych mamy jeszcze dwa tygodnie czasu, spróbujmy już dziś przejść się po jej rozległych terenach, by choć w przybliżeniu zorientować się w tej gigantycznej rewii dorobku trzech lat pokojowej pracy! To nic, że dziś jeszcze część rzeźb i plansz spogląda ku nam spoza krat drewnianych rusztowań, że drogę tu i ówdzie zamknęły nam paki z wyładowanymi właśnie eksponatami, nogi plączą się w zwojach drutu, lub cofać się trzeba raptownie przed ostrzegawczym napisem: „Uwaga, świeżo malowane!" To fantastyczne dzieło w trakcie swego tworzenia jest może bardziej pasjonujące, niż ta późniejsza już wykończona i wygładzona całość. Teraz właśnie, w tym szarpiącym nerwy zgrzycie dźwigów, dudniącym stuku młotów, a nawet cichej kontemplacji zawieszonych u stropów, w niezwykłych pozycjach, artystów-malarzy, widać najlepiej tę dokonywającą się tutaj gigantyczną pracę.

Wspaniałe dzieła twórczych rąk artysty i technika towarzyszyć nam będą poprzez całą Wystawę. Złączone razem, tworzą efekty, urzekające wprost siłą wyrazu i ekspresji!

Rozpoczynamy wędrówkę

Oto dziedziniec wejściowy. Na wysokich masztach, dwurzędem biegnących, nie łopoczą wprawdzie jeszcze biało-czerwone sztandary, ale smukła 104-metrowa iglica jest już ostatecznie zmontowana. Trzy potężne łuki z surowego drzewa i wiszący most, łączący Pawilony Rolnictwa z Przemysłowym, są lekką koronkową budową, tworzą niesłychanie dźwięczny kontrast z przysadzistym masywem na wprost nich stojącej Hali Ludowej.

Z lewej strony dziedzińca — Hala Czterech Kopuł. Przed nią w gotowych już jakby niszach, umieszczane będą obrazy-symbole. Prof. Wolff przedstawia zniszczenia wojenne, granicę na Odrze i odbudowę przemysłu. Drugi tryptyk wypełni artysta-malarz, Jan Cybis, wrocławski autochton pokazując w nim dalsze etapy: osadnik odbudowuje dom, odbywają się pierwsze żniwa i ożywia ją się porty nadbałtyckie.

W środkowej części dziedzińca, trwają prace przy montowaniu betonowych pylonów, na których oglądać będziemy sześć olbrzymich obrazów na szkle, zaprojektowanych przez plastyków: Starzewskiego i Urbanowicza. W głębi znajdą jeszcze pomieszczenie makiety rzeźb z pomnika Powstańców na Górze św. Anny, a na tle Hali Ludowej stanie monumentalna rzeźba prof. Dunikowskiego — Człowiek Pracy.

Siedem działów całości

Z honorowego dziedzińca przejdźmy teraz w lewo, do Pawilonu Czterech Kopuł. Tutaj właśnie znajdziemy dzieje Ziem Odzyskanych, zobrazowane w 7 działach: zniszczenia, ludność, dochód społeczny, węgiel, wyżywienie i rolnictwo, Odra i komunikacja, Szczecin i porty Wybrzeża.

Na wstępie — Rotunda Zwycięstwa. Dwa olbrzymie miecze grunwaldzkie, to symbol dwukrotnego złamania krzyżactwa, 1410—1945. Ale droga do zwycięstwa

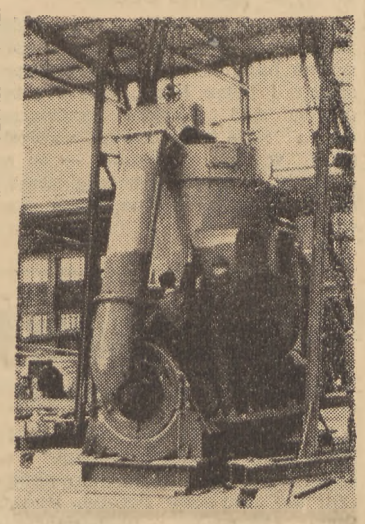

Pawilon przemysłowy grupuje w sobie eksponaty szeregu podstawowych przemysłów Z. O.

szła przez szlak zniszczeń dokonywanych przez wroga. Posępny, mroczny korytarz, szary jak popioły zniszczeń, wywołuje wstrząsające wrażenie. Potęguje nastrój olbrzymie malowidło — Wizja Czterech Jeźdźców Apokalipsy — i ogromna rzeźba alegoryczna z poskręcanych, zniszczonych metalowych prętów.

Na zniszczone ziemie przybywają kolumny polskich osadników i rozpoczyna się odbudowa. Wszystkie jej etapy i związane z nią problemy przedstawione w rzeźbie, obrazie, pomysłowych wykresach, podświetlone postępującym światłem, połączone z filmami i uzupełnione szeregiem tricków technicznych, dają jedyny w swoim rodzaju obraz. Chodzi się po tych salach w coraz większym oszołomieniu i już nie wiadomo na co się wpierw patrzyć i czym zachwycać!

Fascynujące eksponaty

Jakże pięknie wygląda w sali Jedności Śląska, plastyczna rajska jabłoń ze złotymi jabłkami — Śląsk Zjednoczony — wyrasta na dwu korzeniach: Katowicach i Wrocławiu. A oto nowe cudo: węgiel! W zaciemnionej rotundzie wysoko, pod czarną kopułą, zawieszony jest fosforyzujący globus a na nim plastycznie, przy pomocy lampek, pokazany nasz eksport węgla do poszczególnych państw.

Tutaj znów jedna z największych atrakcyj wystawy. W podłodze poziomo umieszczona jest plastyczna mapa Polski — ekran filmu, rzucanego z góry. Będą tu na tym ekranie wyświetlane filmy, obrazujące agresję niemiecką na ziemie nadodrzańskie.

A potem idą zagadnienia Odry, porty i wybrzeża, pomysłowe rynny obrazujące eksport Ziem Odzyskanych, olbrzymia mapa plastyczna Polski wraz z Ziemiami Odzyskanymi, przedstawiająca rozmieszczenie płodów rolnych i nie kończący się wprost szereg hal, sal i korytarzy z tysiącami eksponatów.

Przemysł ma głos

Wyjdźmy czym prędzej, by się nie zagubić. Z Pawilonu Wyżywienia przejdźmy szybko do Pawilonu Przemysłowego. Olbrzymia ta hala fabryczna, to też swoisty rekord. Budowano ją 2 miesięce i 10 dni. Montują w niej właśnie przeróżne maszyny i eksponaty, obrazujące osiągnięcia 6 podstawowych przemysłów Ziem Odzyskanych. Hala ta przechodzi w otwarty dziedziniec, również w tej chwili pospiesznie wykańczany. Kończą na nim właśnie pomysłową wieżę z... kubków i garnków. Czy to nie dowcipny wykres tego, co wielki przemysł daje małemu człowiekowi?

Czy nie jesteś, miły Czytelniku, zmęczony już tą wędrówką? Pomińmy więc gigantyczną Halę Ludową, mogącą zmieścić 40 tys. ludzi. Dekoracje jej nie są jeszcze ostatecznie rozwiązane, zobaczymy je zresztą po 21 lipca. Drogą, wiodącą obok świeżo wykończonych trawników, chodźmy do Pawilonu Przemysłu Gastronomicznego. Jest tu prześliczna letnia restauracja, obliczona na tysiąc osób i zaopatrzona w najbardziej nowoczesne urządzenia restauracyjne. Usiądźmy przy stoliku i choć nikt do nas nie podejdzie, wyobraźmy sobie, że uśmiechnięty kelner rzuca ku nam sakramentalne: Co państwo pozwolą?

Poprosimy... co kto woli! Lody czy piwo i kanapki. Siedzieć będziemy dalej. Już dosyć tej wędrówki na dzisiaj. Na teren „B" pójdziemy chyba jutro!

HALINA MARKIEWICZOWA

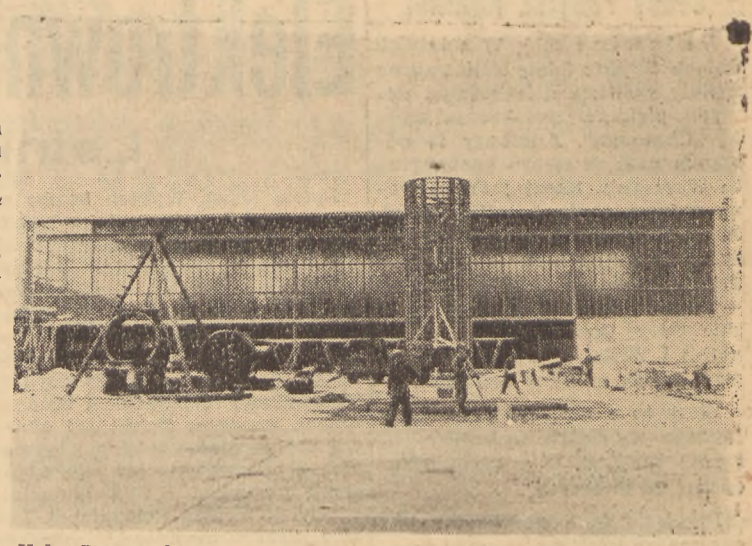

Hala Przemysłowa przechodzi w otwarty dziedziniec, na którym również ustawiane są eksponaty.

„Foto Service" Wrocław

Płock był stolicą Polski

(Korespondencja własna „Dziennika Zachodniego")

Płock, w lipcu.

Chcąc dotrzeć do Płocka od strony Kutna musimy przeprawić się statkiem przez Wisłę. Mosty bowiem jeszcze w czasie wojny polsko - niem. w 1939 r. zostały doszczętnie zniszczone. Wisła w tym miejscu jest groźna i wspaniała. Właściwy Płock znajduje się na prawym brzegu Wisły. Po lewej stronie **jest elektrownia i stocznia statków rzecznych.** Stocznia w dzień i w noc remontuje i buduje nowe statki. W przystani kołyszą się dostojnie statki rzeczne: „Sobieski", „Żeromski", „gen. Świerczewski" i wiele innych.

Przede wszystkim zwiedzamy katedrę płocką z XI w. Po lewej stronie od wejścia, w kaplicy św. Kazimierza, powszechnie Królewską zwaną, **znajduje się grobowiec królów polskich Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego.** Dawniej wspaniały sarkofag z czarnego marmuru, z wiekiem podtrzymywanym przez cztery białe orły, z alabastrowym Orłem Piastowskiem na przedzie oraz insygniami królewskimi. Sarkofag został w znacznej mierze zniszczony przez „kulturträgerów" XX w. — hitlerowców, w poszukiwaniu skarbów królewskich. Insygnia złocone skradzione, a orzeł Piastowski, symbol potęgi i siły Piastów, rozbity. **Nie umieli Niemcy inaczej zemścić się za doznane od Bol. Krzywoustego cięgi. Ale w każdym razie, pomimo upływu tylu wieków, pamiętali o nich. Musiało to być porządne lanie.**

Niemcy w Płocku

Nie jest to zresztą pierwsze **„kulturalne"** zetknięcie się Płocka z Niemcami. Już w 1804 r. Prusacy rozebrali dwie wieże zabytkowego kościoła św. Trójcy pochodzącego jeszcze z XIII w. (w latach 1939—1945 rozebrali go doszczętnie w poszukiwaniu podziemi mających prowadzić pod Wisłą), później, 17 października 1914 r., armia niemiecka ostrzeliwała z ciężkiej artylerii śródmieście, powodując znaczne straty, a wreszcie **5 września 1939 r. Niemcy hitlerowskie dokonały nalotu bombowego na miasto, w biały dzień, zrzucając specjalnie bomby burzące na katedrę płocką w czasie odprawianego nabożeństwa.** — Zginęło wówczas kilkanaście osób z kościelnym Ferstem na czele, a odprawiający nabożeństwo ks. prałat Figlewski został ciężko ranny. A poza tym jeszcze w 1918 r. Niemcy ograbiły bibliotekę naukową dr Macieszy, **niszcząc przepisaną już do druku jego pracę pt. „Czaszki katedry płockiej z XII—XV w.". Grasował wówczas prototyp dzisiejszych Goeringów, Franków, Bühlerów - Cleinów.** — Praca naukowa dr Macieszy, jedna z nielicznych tego rodzaju na świecie (plansze, wykresy, pomiary itd.), musiała ulec zniszczeniu, świadczyła bowiem z jednej strony o wysokim poziomie nauki polskiej, z drugiej o prehistorycznym władaniu ziemiami nadwiślańskimi przez Słowian.

Historyczne miasto

Płock, stare historyczne miasto, przemawia do nas na każdym kroku patyną wieków. Jesteśmy wzruszeni. Tutaj przecież **za czasów Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego, a więc przez przeciąg bez mała 60 lat, znajdowała się stolica Polski (1079 do 1138).** Tutaj w 1299 r. Konrad Mazowiecki sprowadził w kajdanach do zamku płockiego swego rywala do tronu krakowskiego Henryka Brodatego, tutaj święta Jadwiga, żona Henryka Brodatego, błagała Konrada Mazowieckiego o wypuszczenie męża na wolność, tutaj na ziemi płockiej urodził się w 1593 r. znakomity poeta, zwany Horacym Polskim, uwieńczony przez papieża Urbana VIII laurem, Maciej Kazimierz Sarbiewski, nadworny kaznodzieja króla Władysława IV itd.

Mimo woli nasuwają się nam słowa pieśni Sarbiewskiego:

Szkołą życia nie są księgi,
Ni uczonych pism folialy,
Jeno groby bohaterów,
Zmarłych dla ojczystej chwały.

50 tysięcy dzieł

Pod przewodnictwem dyr. Zbiorów Muzealnych B. Jędrzejewskiego, człowieka zakochanego w Płocku i jego pamiątkach historycznych, zwiedzamy prócz katedry, **Bibliotekę im. Zielińskich, liczącą ponad 50.000 dzieł oraz Muzeum Mazowsza - Płockiego.** Biblioteka zawiera dzieła najwyższej wartości (białe kruki), jak na przykład Nicolai Copernici Torinensis De Revolutionibus Orbium Coelestium, Libri VI **(pierwsze wydanie norymberskie z 1543).** Biblię Radziwiłłowską z 1561 r., Statut Łaskiego z 1506 r. (cały na pergaminie), Digestorum z 1550 r. z biblioteki króla Zygmunta Augusta, autografy królewskie Zygmunta Augusta, Sobieskiego, Stanisława Poniatowskiego i wiele innych drogocennych dzieł i pamiątek. W muzeum oglądamy **mieczе krzyżackie z XV w., garlacze francuskie i angielskie z XVII do XVIII w.,** portret na drzewie Camarii, córki Solimana I z 1541 r. (Lelewel wspomina o Camarii w Szkicach Hist.), zamek z XVIII w. na sześć spustów (wprost niedościgniony wzór dla dzisiejszych ślusarzy), wiele eksponatów sztuki chińsko - japońskiej (na przykład wazon indochiński sprzed 3.000 lat, sceny życia rzeźbione w kości słoniowej) itd.

Muzeum jest wprost ogromną skarbnicą kultury polskiej i ogólnoświatowej. Tak Biblioteka jak Muzeum należą do Towarzystwa Naukowego założonego jeszcze w 1820 r.

Zaproszenie dla Śląska

O wielkim zainteresowaniu Biblioteką i Muzeum (a w ogólności wszystkimi zabytkami Płocka)

i starałam się je usunąć środkami domowymi, tak jak sobie tego życzyła mama. Wykorzystywałam i wypróbowałam na sobie wszelkie sposoby, zalecane przez mamę i jej przyjaciółki. Niestety, piegi nie zniknęły. I wtedy to postanowiłam przeprowadzić kurację na własną rękę: kupiłam specjalny krem „ANIDA" przeciw piegom, używając go na noc ściśle według przepisu. Po kilkunastu dniach piegi zaczęły znikać, ale cera moja była okropna. Tym jednak się nie martwiłam i po usunięciu piegów natychmiast się zabrałam do pielęgnacji mojej cery matowym kremem „ANIDA". A po paru dniach mogłam powiedzieć w myśl refrenu znanej piosenki „A kto nie wierzy, niech się przekona".

2634

świadczą liczne wycieczki z całego kraju. Na przykład w ubiegłym roku zwiedziło Płock i jego zabytki ponad 50.000 osób, w bieżącym zaś roku należy spodziewać się jeszcze większego zainteresowania. **Czy nie można by pomyśleć o urządzeniu wycieczki ze Śląska?**

Rozmawiałem na ten temat z czynnikami kulturalnymi Płocka. Z otwartymi rękami przyjmą Ślązaków. Chcieliby też nawzajem Śląsk zwiedzić. **Warto pamiętać o Płocku.** Tutaj spoczywa przecież Bolesław Krzywousty, jeden z tych królów polskich, **który doceniał i rozumiał znaczenie Pomorza Zachodniego, jako nierozerwalnej części Polski, opartej i budującej swą potęgę na posiadaniu wybrzeża po Szczecin, i dalej jeszcze po Rugię,** tutaj spoczywa człowiek, który jeden z niewielu władców polskich zdawał sobie sprawę ze śmiertelnego niebezpieczeństwa odsunięcia Polski od morza. I o tym powinniśmy zawsze pamiętać. **A poza tym Płoczczanie gorąco prosili, by Śląsk o nich nie zapominał!**

Artur Bubik

List z wczasów

X.

Mliko prosto łod krowy

Żywiec, w lipcu

Kochana Redakcyjo!

Jestem na wcasach w Zywcu!
Żywiec ten nadsolański gród
Żywiec górali mocnych ród
Siedlisko twierdz — góralskich serc.

Tak mi sie ci rogolkorze udali, że po długim namyśle w pociągu, miast na Jelenią Górę, zwyrtnyłek sie na Psiborów, kole no wicie — Zywca, mom tah mocka znajomyk, w tym świecie — wicie — dyskami zabitym. A ze cujem, ze mi ta byndzie dobze, no wicie, jak u Pana Boga za piecym, tok sie tyz wila nie namyśloł, no i — chyc na ten Psiborów. No i jak mnie tyz te Ciapki zobacyły, co to wedle drugi zarosicek z kraju mieskojom, jak nie zacnom molendzić — a pudźcie haw do nos, ka ta byndziecie kaindzi bele cego sukać, ze po krotkim namyślonku zostałek se u nik haj!

I nie załuje tego. Chociosz ta stara gospocha kajsik z gaiku siajnik mi wywlekła — abyk mioł na cym spać, ale fajnie mi beło, jestem u nik juz bez mała świorty tydziń, a gdyby byłek dłuży, no to godołbyk dokumentnie jako uni. A ze jo niby jest troska plucny, to tyz okrutnie mi jeik powietrze spasowało, a one z tą dziwką jeszcze wiencyj mi dogadzały, bo ino mliko prosto łod krowy nosiały — a brały ze sobą hei na polanice, co na nik bez lato krowy i łowce pasali, na zejtyce, a syrki zmyśne

Dobze mi beło, oj dobze, ale nimiołek w planie zostać tam do końca wcasów, zol mi beło i tego maśliska swizego i tej kapki fajnej maślenecki i tyk jojków, co mi to bez mała lykorz przepisali, no ale nic nie poradze, chyba zebyk mioł jesce jedyn urlop, tobyk został, no ale jak to psiborowiany godojom, bier Michale, co Bóg daje.

Oj, gdyby tez tak jesce na drugi rok... to tyz wiela nie nazykom bok okrutecnie zadowolony, ino mi markotno, jak jo bydym godoł w tym mieście, bok sie dokumentnie pseinacył. No i w końcu tak mi jeik gosi dokucyły, bo mi psiepary ino ciągiem do łokna gągały, zek sie postanowił wyniś, bo tak mi to dopikło, a najbardzi to moi postanowinie tak mi ciengiem nie dawało spokoju, bok se postanowił ze dwa tydni zamieskać w samym Zywcu, więc posta nowinio nie zmieniom, zol mi bo zol, ale coz jo bidny porabiaki i mie cosik miertwie ciągni. Co tyk mieseuchow (sygów, jak m. w Psiborowie lo nik pedzieli).

Napacołek sie bez mała na te groniaki, to mi teraz w mieście trza cosik zobocyć, więc pojechołek, ale z tym ze u Ciopków w Psiborowie bede na drugie weasy, z cego beli dokumentnie radzi, bo i dziwka za mną spozirała i ta corna gospocha, ta staro jucha, jak się ino obyrtnął to mi stołek podawała, a migiem zapaskom ścirała a rada psigadywała: „a siadnom se, bo im nozyskow skoda..." Oj, skoda, skoda tyk u Wos wcasisków, ludziska moi złoci.

Więc gospodorzycek odwioz me furecko pakiewno do samygo Zywca, ze to beł jarmark na świętygo Jona, a tak my se ta gwazyli bez cało drugo, fajecki pykali a pogadywali, a zygnali bo i gospodorz me bardzo polubeł, a co my se ujechali to cuda oglendali, bo te gronioki kochane, co jedne to bardziej bystrzejsze as się dusa raduje ze haj! Hej, mocny Boze, ze tez my nie wimy co momy, ze trza dopiro tyk wcasów, aby cłek zobocył świat tyliści...

Hej, nima ci to nima
Jako chłopu z gronia!
Hej, spuści sie na dusy
Hej, nie trzeba mu konia.

Jak Świetno Redakcyjo mi łodpowi w nasym kurejerku kochanym, to łodpisc, jak spyndziłek wcasy w Zywcu do kuńca, bo nie wim, cy byndziecie zadewoleni, no wicie bez śpasów, jo ta wila nie godom, ale jak sie rozpisc, to byk pisoł bez kuńca ale sie troske trufom, ze mi Redakcyjo tego nie psyjmi, ale niek ta.

Marian Mikulski
Żywiec, Świętokrzyska 21
Tamek zamieskoł i dobze mi

KUPON
uprawnia do wzięcia udziału w plebiscycie nad „LISTEM Z WCZASÓW"
Który z 10 opublikowanych listów uważasz za NAJLEPSZY?

Rozstrzygnięcie konkursu eliminacyjnego

Warszawa. (PAP.) Ogólnopolski konkurs eliminacyjny przed III międzynarodowym konkursem muzycznym w Genewie został rozstrzygnięty. Decyzją Sądu Konkursowego na wyjazd do Genewy zakwalifikowani zostali następujący uczestnicy konkursu: Alina Bolechowska (sopran) — absolwentka Konserwatorium Warszawskiego, uczennica prof. S. Kazury, Eugenia Szaniawska (sopran) — absolwentka Wyższej Szkoły Muzycznej im. Fr. Chopina w W-wie, uczennica prof. Zofii Bregy, Bogdan Paprocki (tenor), artysta Opery Śląskiej, uczeń prof. J. Koppa, Bolesław Jankowski (baryton), artysta Opery Krakowskiej, uczeń prof. J. Kaczmara, Palulis Henryk (skrzypce) — pierwszy skrzypek katowickiej orkiestry radiowej, uczeń prof. J. Cetnera, Statkiewicz Edward (skrzypce) — pierwszy skrzypek orkiestry symfonicznej Filharmonii Bałtyckiej, uczeń prof. Kochańskiego i prof. Z. Felińskiego oraz Edwin Gollnik (waltornia) — pierwszy waltornista orkiestry symfonicznej w Bydgoszczy.

W dniu 4 bm. w sali YMCA odbył się koncert laureatów konkursu, który był również transmitowany przez radio. Solistom akompaniował J. Lefeld

Nowoczesne autobusy— cenny nabytek Katowic

Katowice (bb). W ostatnich dniach Śląskie Linie Autobusowe zostały zasilone dziesięcioma nowymi, pięknymi autobusami marki „Chausson". Autobusy te odstąpiła nam ze swego kontyngentu Warszawa. Koszt jednego wozu wynosi około 5 milionów zł. Narazie kursują tylko cztery wozy na liniach: Katowice — Bytom (komunikacja co 20 min.), Bytom — Piekary, Katowice — Tarnowskie Góry (komunikacja co 1,5 godz.) i Wisła — Istebna — Cieszyn (jeden autobus dziennie).

Wozy te o nowoczesnym, estetycznym wyglądzie są bardzo obszerne, mają po 45 miejsc siedzących i 16 stojących.

Przejęcie tych autobusów jest ogromnym krokiem naprzód w usprawnieniu naszej komunikacji. Może wreszcie jazda do pracy przestanie być udręką dla tysięcy mieszkańców Śląska.

Zakład, który świeci przykładem

Elektrownia Szombierki w pracy i odbudowie

Letnie współzawodnictwo pracy trwa

Bytom (Jaw). Wybuch bomby w czasie działań wojennych, w 1945 r. przerwał rurociągi i unieruchomił Elektrownię Szombierki. Unieruchomienie to mogło w krótkim czasie spowodować zatopienie 7—8 kopalni. Część załogi, mimo przeciągającego frontu, została na posterunku, naprawiając na 20-stopniowym mrozie uszkodzenia i uruchamiając maszyny. Dzięki tej ofiarnej pracy, władze polskie, obejmujące elektrownię mogły bez większych przeszkód podjąć normalną produkcję energii elektrycznej. Pewne braki w maszynach i urządzeniach zostały do chwili obecnej wyrównane. Jedynie późny termin dostaw zagranicznych opóźnia wyrównanie straty trzech kotłów i 1 turbozespołu. Na ich miejsce przewiduje się zmontowanie 2 turbozespołów i ulepszonych kotłów.

PIERWSZA W WYŚCIGU

Elektrownia Szombierki zasila bezpośrednio energią elektryczną miasto Bytom, 8 okolicznych kopalni, hutę i karbidownię w Bobrku, a ponadto oddaje energię dla śląskich sieci wysokiego napięcia. Moc użytkowa elektrowni wynosi do 50 tys. kwh, czyli miesięcznie ok. 30 mil. kwh, przy stosunkowo małym dziennym zużyciu węgla — 850—900 ton. Plany produkcyjne na r. 1947 zostały wykonane w 107 proc., w pierwszym półroczu b. r. w 106,5 proc.

Z końcem ubiegłego roku 4 wielkie elektrownie w Szombierkach, Zabrzu, Chorzowie i Łaziskach przystąpiły do szeroko zakrojonego współzawodnictwa pracy na polu dotrzymania i przekroczenia mocy dyspozycyjnej, oszczędnego zużycia węgla i energii elektrycznej na potrzeby własne, punktualności pracowników, zmniejszenia liczby wypadków i usunięcia napisów niemieckich. W tym t. zw. „zimowym współzawodnictwie" Elektrownia Szombierki zdobyła w marcu b. r. pierwsze miejsce. Od maja przystąpiono do letniego współzawodnictwa pracy, którego celem jest przede wszystkim dotrzymanie planu remontów przed okresem zimowym. Indywidualne współzawodnictwo między poszczególnymi oddziałami Elektrowni Szombierki jest w stadium organizacji. Ustalono już zasadnicze ramy współzawodnictwa, a od dawna już istnieje akordowy system płac, co znacznie podniosło wydajność pracy i zarobki.

RĘKA W RĘKĘ

Współpraca między dyrektorem inż. Z. Wojtaszkiem a radą zakładową elektrowni jest wzorowa. Rada zakładowa, w której wyróżniają się — przewodniczący ob. Zemanek, zast. przewodniczącego ob. Jurczyk, oraz radny ob. Sobota spełnia istotnie swoje zadania. Załatwianie sporów między pracownikami, działalność oświatowa i krajoznawcza, popularyzacja współzawodnictwa pracy, dbałość o oszczędności, udział w życiu gminy Chruszczów — to dziedziny, w których rada zakładowa może poszczycić się poważnymi osiągnięciami.

Elektrownia Szombierki posiada dużą bibliotekę, w której dobór książek winien być wzorem dla bibliotek innych instytucji. Liczne czasopisma naukowe, polityczne i literackie cieszą się dużą popularnością.

PRACA ORGANIZACYJNA

Oprócz lokalnych komórek partii robotniczych, zawiązały się w Elektrowni Szombierki takie organizacje, jak Liga Kobiet, Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Liga Morska i inne. Biura pracują sprawnie, nigdzie nie widać długich kolejek interesantów. Kierownik biura personalnego, ob. Fijałkowski, dba o dobór sumiennych pracowników, ze zrozumieniem załatwiając wszelkie wnioski.

Pracownicy elektrowni są zadowoleni z warunków pracy. Nowoczesne hale maszyn, dobrze wyposażone i jasne biura, częste przydziały, nad których rozdziałem czuwa rada zakładowa, wreszcie stały wzrost uposażeń — to są czynniki, które zapewniają sprawne i terminowe wykonywanie obowiązków.

Komendant obozu przed sądem

Bytom. (Wy.) Przy kopalni „Bytom" utworzyli Niemcy w czasie okupacji obóz, w którym więzili Polaków i jeńców radzieckich, zatrudnionych na tej samej kopalni. *Józef Kaczmarczyk* ze Stolarzowic pełnił tam w czasie od 1939 do 1945 funkcję zastępcy komendanta obozu.

W krótkim czasie dał on się poznać jako *brutalny i nieludzki przełożony*. Znęcał się nad przebywającymi tam Polakami i jeńcami, szykanował ich codziennie, zmuszał do pracy ponad siły, bijąc w dodatku przy lada okazji. Swoje bestialstwo posunął tak daleko, że odmawiał chorym pomocy lekarskiej, przeprowadzał nieprawnie rewizje osobiste i oszukiwał więźniów przy wydawaniu żywności. Przy tym wszystkim *trudnił się jeszcze donosicielstwem*, zgłaszając władzom tych wszystkich, którzy nie nosili znaczka „P". Urzędowanie swoje zaczynał od wymyślania, przy czym upodobał sobie przezwisko „polskie świnie", którym określał przebywających w obozie Polaków.

Sąd na podstawie zeznań świadków skazał go na rok więzienia, pozbawiając go na trzy lata praw obywatelskich.

Najlepszy w Polsce

Katowicki Dom Kultury — kuźnią młodych talentów

Katowice (jmm). — *Dom Kultury i Oświaty Związków Zawodowych w Katowicach jest pod względem organizacji i osiągnięć w dziedzinie prac kulturalno-oświatowych najpierwszym spośród wszystkich domów kultury KCZZ w Polsce* — powiedział Cz. Ziółkowski, kierownik Wydz. Świetlicowego KCZZ. w Warszawie, przybyły specjalnie na doroczny pokaz i koncert jaki odbył się w Domu Kult. i Ośw. Zw. Zawodowych w Katowicach.

Wystawa prac uczniów kursów rysunku, malarstwa i fotografiki, popisy solistów i zespołów tanecznych, uczestników kursu teatralno-reżyserskiego, chóru chłopięcego, zespołu akordeonistów, orkiestry jazzowej i szeregu uczniów klas skrzypiec, fortepianu i śpiewu solowego, wśród których byli i tacy, którzy w artystycznych szkołach zawodowych zwracali na siebie uwagę uzdolnieniami, stanowiły doskonałą ilustrację i jednocześnie potwierdzenie słów wypowiedzianych przez delegata KCZZ.

Rozpoczęta w trudnych powojennych warunkach w lutym 1945 r. praca kult.-oświatowa, której głównym celem było przygotowanie przyszłych pracowników w świetlicach zw. zawodowych, rozrosła się już ogromnie i zaczyna obecnie wydawać owoce.

24 różnych kursów prowadzonych przez Dom Kult. w Katowicach i 1.400 uczniów ze sfer pracowniczych, którym instytucja ta umożliwia bezpłatne kształcenie — oto bilans osiągnięć.

Jak dalece placówka taka była potrzebna dla świata pracy, świadczy o tym fakt, iż na ogłoszone przez Dom Kultury zapisy na kursy, we wrześniu r. ub. zgłosiło się 4.000 kandydatów. Warunki lokalowe i personalne uniemożliwiły przyjęcie wszystkich zgłaszających się. W wyborze kandydatów Dom Kultury kierował się uzdolnieniami, warunkami materialnymi i przydatnością społeczną zgłaszających się.

Drugim, *obok przygotowania pracowników świetlicowych, celem działalności Domu Kult. i Ośw. Zw. Zaw. było w odniesieniu do jednostki wyrabianie smaku estetycznego, podnoszenie poziomu, oraz rozbudzanie głodu potrzeb kulturalnych, a przez to upowszechnianie kultury wśród coraz szerszych rzesz pracowniczych.* Oddziaływano więc nie tylko przez szkolenie zdolnych jednostek, ale i przez ułatwianie zainteresowanym dostępu do dóbr kulturalnych. Organizowane przez Dom Kultury bezpłatnie, wzgl. po bardzo niskich cenach koncerty, przedstawienia teatralne, wieczory literackie, audycje umuzykalniające itp. z udziałem wybitnych artystów zawodowych i najlepszych zespołów świetlicowych, pozostawiły niewątpliwie trwałe ślady w duszach słuchaczy. Imprezy te były dla uczestników kursu nie tylko dostępne, ale nawet obowiązkowe.

Działalność Domu Kult. i Ośw. Zw. Zaw. w Katowicach nie ogranicza się zresztą do ścian pięknego gmachu przy ul. Francuskiej, lecz sięga szerzej, w licznych wypadkach swoich zespołów artystycznych do różnych świetlic, szpitali, obozów „Służby Polsce" i innych. Plany na przyszłość przewidują stworzenie przy Domu Kultury, obok istniejącego już bardzo dobrego chóru chłopięcego (kier. J. Grzyb), chóru mieszanego, wzgl. męskiego, orkiestry i dużego zespołu baletowego. Nadto D. K. i Ośw. chce stać się ośrodkiem prac kulturalno-oświatowych, przez stworzenie pomocy i opieki dla świetlic robotniczych na Śląsku. Projektowane utworzenie kostiumerni, poradni świetlicowej, biblioteki, wydawnictw potrzebnych do pracy kult.-ośw. w świetlicach będzie właśnie zrealizowaniem tych zamierzeń. Na koniec dodać wypada, że kierownikiem i inicjatorem tych poczynań jest działający od lutego 1945 r. na stanowisku dyrektora D. K. i Ośw. Zw. Zaw. Leopold Grzyb.

I turnus „Służby Polsce" zakończony

Piękne nagrody dla wyróżnionych

Oświęcim - Dwory (rś). W 11 Brygadzie „Służby Polsce" w Dworach pod Oświęcimiem, skończył się pierwszy turnus. Ponad 1.000 chłopców, pochodzących przeważnie z województwa kieleckiego, żegnało się z żalem ze swymi dowódcami i z kierownictwem Zakładów Syntezy Chemicznej gdzie pracowali.

W uroczystości tej wziął udział naczelny dyrektor Zakładów Syntezy Chemicznej p. Sobierański i jego zastępca inż. Jaworki, dowódcy jednostki wojskowej z Wadowic — mjr. Kaczmarski z zespołem artystycznym tego pułku, wicestarosta Witek, wiceburmistrz Oświęcimia Cinalski oraz przedstawiciele partii politycznych,organizacji społecznych i młodzieży. Żegnali się oni serdecznie z junakami.

Rozchodzącym się do domów junakom rozdano po wygłoszeniu przemówień za wyczyny w pracy i w sporcie wiele pięknych nagród, wśród których znalazło się 5 rowerów, 6 zegarków na rękę, 3 aparaty fotograficzne, 2 posążki brązowe, kilkanaście par obuwia, wiele kuponów materiałów na ubrania i kilkaset książek. Radość była wielka, bo prawie każdy dostał coś na pamiątkę. Nadto wszyscy od dowództwa otrzymali na własność umundurowanie, w którym chodzili.

Dowódca Brygady kpt. Ronin-Walknowski żegnał się z chłopcami w serdecznych słowach, życząc im, by wiadomości zdobyte w czasie pobytu w „Służbie Polsce" pomogły im w znalezieniu sobie odpowiedniego miejsca w społeczeństwie. Gromada odpowiedziała mu na to serdecznym junackim zawołaniem „Ku chwale ojczyzny!"

Chcąc pozbyć się niewygodnego męża

wywiozła go do zakładu dla obłąkanych

Częstochowa (a). Władze prokuratorskie w Częstochowie wszczęły ostatnio dochodzenie w sensacyjnej sprawie, której szczegóły przedstawiają się następująco:

Pomiędzy 44-letnim Antonim Komenderem (Aleja Kościuszki 16), a jego 43-letnią żoną Genowefą od dłuższego już czasu istniały nieporozumienia. Komender podejrzewał żonę o zdradę, ona zaś nie starała się wcale rozwiać podejrzeń męża, jak to wynika ze skargi, złożonej przez Antoniego Komendera do Prokuratury. Doszło do takiego stanu zaognienia w stosunkach między małżonkami, że Komenderowa postanowiła usunąć męża ze swej drogi. Wpadła przeto na pomysł umieszczenia go jako umysłowo chorego w zakładzie psychiatrycznym. Zamiar swój wprowadziła po pewnym czasie w czyn.

Małżonkowie znaleźli się pewnego dnia w mieszkaniu właścicielki restauracji przy ul. Kordeckiego, Szusterowej, gdzie w niewyjaśnionych jeszcze w tej chwili okolicznościach urządzona została libacja, w czasie której Komender zasłabł. Wezwany przez Komenderową lekarz, dr. Kotliński, orzekł, że chory wpadł w szał, wobec czego należy wywieźć go niezwłocznie do lecznicy. Komenderowa przy pomocy Szusterowej wystarała się o karetkę sanitarną i Komendera odwieziono do zakładu dla umysłowo chorych w Warcie. W podróży tej towarzyszyli Komenderowej Szusterowa i paru znajomych. Po oddaniu chorego w ręce personelu zakładu Komenderowa i towarzyszące jej osoby powróciły do Częstochowy. O wywiezieniu męża żona nie powiadomiła nawet jego najbliższej rodziny, u której tajemnicze zniknięcie Komendera wzbudziło silne podejrzenia. Krewni i koledzy wszczęli poszukiwania i ustalili miejsce pobytu rzekomo zaginionego. Do zakładu w Warcie wyjechał po kilku dniach brat wywiezionego i zażądał od tamtejszych lekarzy zbadania pacjenta, który poprzednio nie był badany. Po zbadaniu Komendera lekarze orzekli, iż jest on kompletnie zdrów na umyśle, wobec czego opuścił on niezwłocznie zakład i wraz z bratem przybył do Częstochowy. Nazajutrz zgłosił się do Prokuratury i złożył wspomnianą już skargę, dowodząc w niej, iż żona celowo wywiozła go do Warty, pragnąc w ten sposób pozbyć się niewygodnego dla niej męża.

Dalsze okoliczności sprawy przedstawiają się niezwykle sensacyjnie, lecz ze względu na dobro toczącego się dochodzenia nie mogą być na razie ujawnione. Na zlecenie władz prokuratorskich Komenderowa została aresztowana.

Przez szkolnictwo do nowych demokratycznych kadr morskich!

Pomysłowa oszustka posiedzi

Gliwice (fn). Na karę 1 roku więzienia Sąd skazał 21-letnią oszustkę, Hildegardę Janoszkównę, która w łatwy, lecz pomysłowy sposób chciała zdobyć pieniądze. Od napotkanego na ulicy **Stefana Bijaka** sprytna oszustka wyłudziła **9.000 zł**, obiecując wystarać się o asygnatę na 9 ton węgla. Pod pozorem udania się do biura, celem załatwienia formalności, zostawiła łatwowiernego amatora taniego węgla i wszedłszy do pewnej kamienicy, wyszła przechodnią bramą wraz z zabraną gotówką.

Od **Wł. Hacusia** pod pretekstem dostawy prowiantów, wyłudziła ona kwit na 2 tony węgla, a od Marii Kalus pod tym samym pozorem, garderobę.

Śląskie zespoły świetlicowe wyróżnione

na Ogólnopolskich Eliminacjach w Warszawie

Katowice (ip). W finałowych Ogólnopolskich Eliminacjach Amatorskich Zespołów Świetlicowych, które odbyły się 25 i 26 czerwca br. w Warszawie, wzięły udział 42 zespoły z całego kraju, w tym 10 zespołów z województwa śląsko - dąbrowskiego. Zespoły te wystawiły:

Katowicki Dom Kultury — „Wolne Miasto" Krumowskiego; Huta „Łabędy" — „Mazepę" Słowackiego; Kopalnia „Anna" „Lillę Wenedę" Słowackiego; Huta „Gliwice" — „Pan Inspektor przyszedł" Priestleya; Kopalnia „Kazimierz" — Fragment z „Placówki" Prusa; Zakłady „Kokso-Chemiczne" — „Oświadczyny" Czechowa; Huta „Kościuszko" — „Janka Muzykanta" Sienkiewicza (nowele udramatyzowała przez kierownika zespołu p. Krauze); Kopalnia „Rymer" — recytacje „Na piastowskim Śląsku"; Wytwórnia Wagonów i Mostów" — „Kuźnię na rozstaju" (sztuka pióra kierownika zespołu p. Kozłowskiego).

Ostatecznych wyników konkursu jeszcze nie ogłoszono. **Na razie wyróżnione zostały z terenu Śląska: zespół huty „Kościuszko" za wystawionego „Janka muzykanta" i kop. „Anna" za „Lillę Wenedę".**

Zespoły wyróżnione wzięły udział w pokazie, który odbył się w Teatrze Polskim w Warszawie. W ramach pokazu urządzono dwa spektakle dla przedstawicieli Rządu i Sejmu.

Druga część finałowych Ogólnopolskich Eliminacji Zespołów Świetlicowych odbędzie się w Warszawie w sierpniu br.

Węgiel dla celów produkcyjnych

Katowice. Izba Przemysłowo-Handlowa w Katowicach wzywa wszystkich właścicieli prywatnych zakładów przemysłowych, którym potrzebny jest węgiel i koks do celów produkcyjnych, by w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 12 lipca br.** złożyli zapotrzebowanie na węgiel i koks na IV kwartał br. do swych Zrzeszeń branżowych.

Stypendia WRN dla uczącej się młodzieży

Katowice. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Katowicach, na posiedzeniu w dniu 2 bm. pragnąc przyczynić się do podniesienia kultury w województwie śląsko-dąbrowskim, drogą popierania akcji upowszechnienia książki i czytelnictwa oraz wyróżnienia najlepszych dzieł — uchwaliło przeznaczyć 60.000 złotych na nagrodę Tygodnika Społeczno-Literackiego „Odra".

Ponadto pragnąc przyjść z pomocą uczącej się niezamożnej młodzieży, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej uchwaliło 100 stypendiów po 3.000 zł od początku roku szkolnego do końca roku budżetowego. Stypendia te będą oddane do dyspozycji Zarządu Wojewódzkiego Śląsko-Dąbrowskiego Towarzystwa Burs i Stypendiów.

Literaci na wczasach

Kłodzko (bro). Centralny Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Spółdzielczych zaprasza do swego domu wypoczynkowego w Bierutowicach znanych literatów, dając im mieszkanie i utrzymanie na przeciąg dwu tygodni, w zamian za co pisarze rewanżują się urządzeniem wieczorów autorskich na terenie pensjonatu. Akcja ta trwać będzie przez cały tegoroczny sezon wczasów. Jako pierwszy spędził wakacje w Bierutowicach red. Sarnecki, obecnie zaś bawi tu znana poetka Kazimiera Iłłakowiczówna. Znaczną część swego urlopu Iłłakowiczówna spędza na zwiedzaniu Kłodzka i jego okolic.

17) Przygody psa Zagraja i marynarza Onufrego

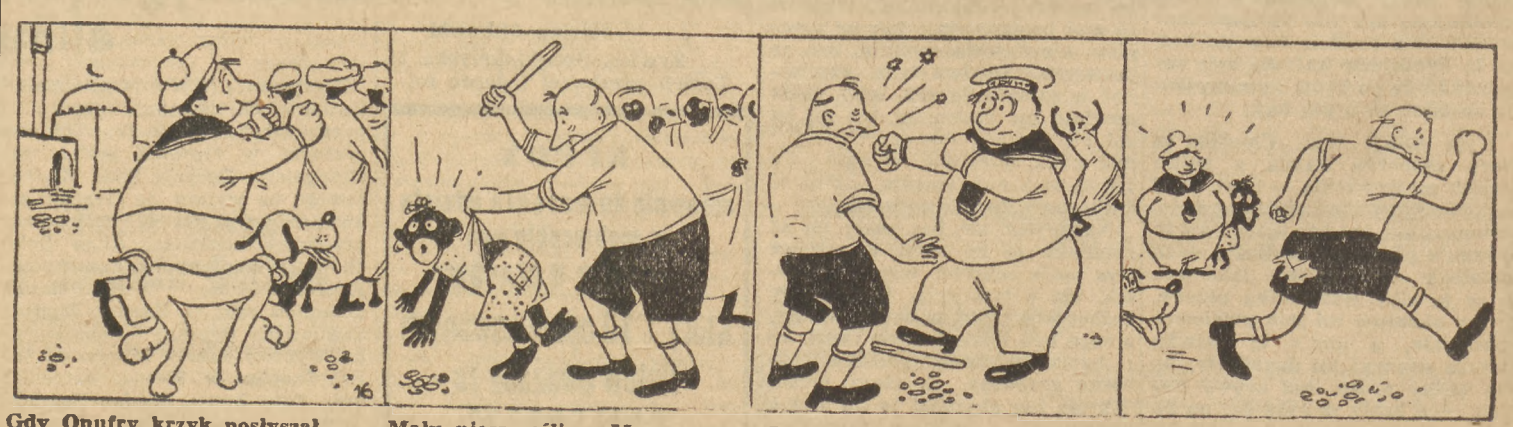

Gdy Onufry krzyk posłyszał,
Skoczył strasznie rozeźlony
Wraz z Zagrajem i Arabów
Już roztrąca na wsze strony.

Mały nieszczęśliwy Murzyn
Lamentuje w niebogłosy,
Bo już nad nim kijem śmiga
Biały drab z ogromnym nosem.

Lecz Onufry w lot doskoczył
I w nos draba raz i drugi,
Aż mu poszły z nosa iskry
I pociekły krwawe strugi.

Na to tylko czekał Zagraj,
Otwarł pysk i na dokładkę
Z pewnej części garderoby
Łobuzowi wyrwał łatkę.

DYREKCJA GIMNAZJUM I LICEUM PRZEMYSŁOWEGO i SZKOŁY ZAWODOWEJ przy Zakładach Syntezy Chemicznej w Dworach k. Oświęcimia

przyjmie nauczycieli:

1. języka polskiego,
2. matematyki,
3. towaroznastwa (materiałozn.)
4. księgowości,
5. organizacji handlowej i przemysł.,
6. rysunków technicznych,

oraz

7. kierownika warsztatów mechan.,
8. kierownika warsztatów elektr.,
9. technika mechanika,
10. technika elektryka,
11. technika chemika,
12. instruktora mechanika
13. instruktora elektryka.

Na stanowiska 1—8 wymagane wykształcenie uniwersyteckie.

Na stanowiska 9—13 wymagane wykształcenie średnie i praktyka.

Podania z życiorysem i uwierzytelnionymi odpisami świadectw należy przesyłać pod adresem: **Zakłady Syntezy Chemicznej, Dwory k. Oświęcimia, Wydział Personalny.**

Uposażenie przewidziane zarządzeniem Min. Przem. i Handlu, Departament Szkolenia Kadr. 2694

PAŃSTWOWY URZĄD REPATRIACYJNY
Wojew. Oddział w Katowicach, Kobylińskiego 5

sprzeda w drodze przetargu:

20 szt. beczek na benzynę (200 ltr.)
1 „ pas transmisyjny parciano-gumowy 13,8 × 0,16 m
11 „ paski klinowe skórzane
9 „ korb do świdrów
2 „ pompy wahadłowe do benzyny
1 „ pompa blaszana do benzyny
3 „ kuźnie polowe w skrzynkach
63 „ skrzynek z akumulatorów
30 „ lewarków samoch. (windy) wymag. drobnych napraw
30 „ baniek na oliwę (5 ltr.)
23 „ ochraniaczy ceratowych na kierw. motocyklowe
2 „ dmuchawki do gaz-generatora
15 „ kubłów polowych na wodę parciano-gumowych
800 „ zawleczek 8 × 60 mm
30 „ opon używanych 17 i 19 × 700—do 350
10 „ opon zużytych
12 „ dętek zużytych.

Przedmioty powyższe znajdują się w garażach PUR przy ul. Wojciechowskiego 18, gdzie można je oglądać każdego dnia między godz. 11—15. Oferty pisemne składać należy do dnia 23. VII. 48 r. w Dziale Ogólnym Pańsw. Urzędu Repatr., ul. Kobylińskiego 5, pokój 13. 2688

Wolne posady

DROGERZYSTY do drogerii w Łodzi na dobrych warunkach poszukujemy Ludwik Spiess i Syn, Łódź Piotrkowska 107. 4043d

2 SAMODZIELNE sprzedawczynie potrzebne z kaucją. Katowice, Kościuszki róg Poniatowskiego — kiosk. 8037g

POTRZEBNA dobra siła do krawiectwa damskiego — Katowice, Sienkiewicza 2 m. 14. 8035g

AKWIZYTOR zdolny branży perfumeryjnej poszukiwany „Labor" Katowice, 3 Maja 23. 7996g

GOSPOSIA i DZIEWCZYNKA do dziecka ze świadectwami potrzebne. Katowice, Oblatów 8 — parter 7984g

PRZYJMĘ 2 EKSPEDIENTKI do wyrębu mięsa z kilkuletnią praktyką oraz dobrymi referencjami. **WĘDLINIARNIA KORNACKI,** Katowice, Słowackiego 31 tel. 363-55. 7981g

MASZYNISTKA potrzebna natychmiast. Oferty — życiorys prosimy przesłać: Gliwice, skrytka poczt. 47. 7982g

PRZEDSTAWICIELA z branży farmaceutycznej na województwo Śląsko - Dąbrowskie, Krakowskie i Kieleckie poszukuje **WYTWÓRNIA FARMACEUTYCZNA „GALENA" — SPÓŁDZIELNIA PRACY** we Wrocławiu **SKŁAD KONSYGNACYJNY** w Bytomiu, Pl. Stalina 4. 8000g

POTRZEBNA gospodyni do lat 35. dla samotnej osoby, warunki dobre. Oferty Dziennik Zachodni Gliwice pod „39". 8004g

PAŃSTWOWE Gimnazjum i Liceum im. W. Łukasińskiego w Dąbrowie Górniczej poszukuje nauczycieli do matematyki z fizyką, polskiego i historii od dnia 1 września. 8018g

POTRZEBNA od zaraz referentka maszynistka. Katowice, tel. 316-35. 8010g

TAPICERA zdolnego przyjmie zaraz Pracownia Tapicerska Gliwice, Stalina 39. 8041g

POTRZEBNA natychmiast gosposia lat 35—45. Katowice ul. Wita Stwosza 42. m. 5, II. 8013g

POMOC domowa na dobrych warunkach potrzebna. Helmrich — Szopienice Oświęcimska 26. 8011g

Posad poszukują

HANDLOWIEC długoletnią praktyką poważnych firm, poszukuje posady. Oferty: Czytelnik Katowice „6702". 8022g

FOTOGRAF - ARTYSTA przyjmie posadę, warunek: mieszkanie. — Zgłoszenia: Czytelnik Katowice pod „6701". 8021g

EKSPEDIENTKA do Spółdzielni, lub sklepu spożywczego poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia piśmienne do Dziennika Zachodniego Bytom — pod „Z. 9". 8001g

FRYZJER męski, kawaler poszukuje posady. Oferty kierować do Czytelnika Gliwice pod „Fryzjer". 8040g

ABSOLWENT liceum ze znajomością księgowości poszukuje pracy. Oferty: Alfons Lichy, Tarnów Opolski. 7985g

LUTOWNIK ołowiu, dobry fachowiec, spawa wszystkie metale zmieni od 1. 8. 48 r. pracę. Mieszkanie potrzebne. R. Orliński Katowice III, Ludwika 3. 8013g

BUCHALTER BILANSOWY REFERENT ZAOPATRZENIA oraz **PRZEDSTAWICIEL** obeznany z czechosłowackim rynkiem, pierwszorzędne siły, poszukują posady. Oferty do Czytelnika Cieszyn pod „1411". 8039g

ZAKŁADY SYNTEZY CHEMICZNEJ
w Dworach k. Oświęcimia — zatrudnią:

techników elektryków
mistrzów elektryków
elektromonterów

Warunki wedle umowy zbiorowej. Zgłoszenia osobiste lub pisemne z życiorysem przyjmuje **Wydział Personalny.** 2693

PAŃSTWOWY URZĄD REPATRIACYJNY
Woj. Oddz. w Katowicach, Kobylińskiego 5

sprzeda w drodze przetargu:

13 samochodów i 8 motocykli poniemieckich nie na chodzie, częściowo niekompletnych, znajdujących się w garażu PUR przy ul. Wojciechowskiego 18, gdzie można oglądać każdego dnia między godziną 11 — 15.

Oferty pisemne należy wnosić do dnia 23. VII. 1948 r. w Dziale Ogólnym Państw. Urzędu Repatr., ul. Kobylińskiego 5, pokój 13. 2689

Zjednoczone Zakłady Metali Nieżelaznych w Katowicach, ul. Podgórna 4

poszukują:

kilku księgowych
do księgowości finansowej

2695

ZJEDNOCZENIE ENERGETYCZNE ZAGŁĘBIA WĘGLOWEGO — ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM W BĘDZINIE

ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót drogowych na terenie Elektrowni w Będzinie. Podokładki ofertowe za opłatą zł 500.— oraz wszelkie informacje można otrzymać w biurze Wydziału Budowlanego Elektrowni codziennie w godzinach od 8 do 13.

Oferty należy składać w terminie do dnia 15 lipca 1948 r. do godz. 10 w Sekretariacie Elektrowni Okręgowej w Zagłębiu Dąbrowskim w Będzinie, ul. Generalissimusa Stalina 141 w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na wykonanie robót drogowych".

Do oferty należy dołączyć dowód wpłacenia do kasy Elektrowni wzgl. na rachunek żyrowy Elektrowni w Narodowym Banku Polskim, Oddział w Sosnowcu wadium w wysokości 2 % oferowanej sumy.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 15 lipca 1948 r. o godz. 10,15 w biurze Elektrowni.

Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim zastrzega sobie wolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferowanej sumy, dowolne ograniczenia zakresu robót i dostaw oraz unieważnienie przetargu bez podania powodów i ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. 2690

Kosze, wyroby bednarskie, styliska, zabawki, artykuły gospodarstwa domowego

poleca **nowootwarta Spółdzielnia Przemysłu Ludowego w Katowicach. Barak na Halach Targowych.** 2686

Kupno

ALUMINIUM w proszku oraz **WOSKÓW** miękkich każdą ilość kupimy. Oferty: „MERKURY" Kraków, Stradom 10, tel. 566-15. 3930d

PARCELĘ Brynów - Ochojec kupię. Oferty do Czytelnika Katowice pod Nr „6723". 7992g

MASZYNĘ trykotarską saneczkową 10, 9 lub 8/100 cm dobrze utrzymaną kupię. Zgłoszenia Czytelnik Katowice pod „6711". 8038g

KUPUJEMY papiery, aparaty 6 x 9 małoobrazkowe, epidiaskopy, mikroskopy, projektory 16 mm, chemikalia, kamery zawodowe, filmowe jak Ariflex, Bolex używane i łom, płyty gramofonowe. Foto Winszczyk Katowice, Młyńska 19, telef. 357-53. 3694d

Sprzedaże

MŁYŃSKIE artykuły, gaza. Sprzedaż — kupno. **BYTOM,** Moniuszki 15. 7074g

MŁYŃSKIE maszyny, wszelkie przybory dostarcza firma Kanarek, Kraków, Mazowiecka 35. 3917d

SPRZEDAM lub zamienię na motocykl z przyczepką pierwszorzędne pianino. — Telefon 683-57. 7990g

FOTOAPARATY — filmowe 16 mm. — Projektory.— Epidiaskopy itp. Jan Pujdak i S-ka Łódź Piotrkowska 83, tel. 126-62. 4040d

ŁOŻYSKA kulkowe — części maszyn rolniczych — dostarcza „Lemiesz" Kraków Rynek Kleparski 6, tel. 536-10. 8036g

SPANIOLE rasowe sześciotygodniowe sprzeda dozorca. Katowice, Korfantego 10. 8034g

RURKI fermentacyjne do wina wprost z wytwórni. Zabrze, 3 Maja 58, tel 39-32 Jaźwiński. 8031g

PARCELE do sprzedania wraz z mieszkaniem przy ul. Mikołowskiej w Ochojcu nr 23 — Koza Anna. 7994g

SPRZEDAM motocykl 200 ccm i „Simcę - Fiat" 500 ccm. Tel. 323-31. 4041d

DOM w Bielsku z ogrodem sprzedam szybko, tanio. Wiadomość Katowice Brzozowa 16 lub telefon 521-84 od 9—12. 7993g

LUSTRA - FINKI 2- mm. w blatach, lub cięte na dowolne wymiary, po wyjątkowo niskiej cenie poleca **ŚLĄSKA SKŁADNICA SZKŁA.** Bytom, Plac Stalina 4 telef. 27-11. 7986g

MASZYNY do liczenia **MERCEDES** na prąd stały i zmienny, do sprzedania. F-ma **UNDERWOOD,** Bytom, Katowicka 5, tel. 30-78 7999g

MOTOCYKL NSU 350 cm³, 4 takt., rejestrowany, stan dobry sprzedam. Poznań, Roosevelta 19, telef. 524-72. 4039d

MOTOCYKL „TRYUMPF" 200 ccm maszynę do pisania, sprzeda **TECHNIKA** — Bytom, Dworcowa 22. 8003g

MOTOCYKL DKW. 125 do sprzedania. Chorzów - Batory, ks. Strzybnego 7/3. 7987g

MERCEDES 4 cyl. stan dobry do sprzedania. Bytom, tel. 32-54. 7988g

SYPIALNIA jesionowa jasna do sprzedania. Wiadomość: Załęże, Marcina 3, m. 6. 7995g

SPRZEDAM samochód półciężarowy kryty D. K. W. Meisterklasse na chodzie z motorem zapasowym, rejestrowany. Czytelnik Rybnik pod „Samochód", telefon 221. 8006g

URZĄDZENIE fryzjerskie tanio sprzedam. Konieczna, Mysłowice, 9 Maja 12. 8016g

TERRIER ostrowłosy szczeniak do sprzedania. Katowice, Jagiellońska 4/2. 8020g

SINGER maszynę, spód sprzedam. Katowice, Jagielońska 7, m. 5. 8044g

TANIE MEBLE, miękkie, twarde, łóżeczka dziecinne, leżaki, kosze podróżne, wszelkiego rodzaju wyroby poleca: Wytwórnia Koszykarska Katowice, Stawowa 7, Słonicz. 4045d

SPRZEDAM 5 ha ziemi pszenno - buraczanej przy szosie Żory — Szyroka, powiat Rybnik. Zgłosz. Czytelnik Katowice pod „500". 8017g

Zamiany

DOM mieszkalny z składy w Chorzowie zamienię na dom restauracyjny. Oferty Czytelnik Katowice „6730". 7991g

Gotówka

2/3 UDZIAŁÓW w poważnym, dobrze prosperującym przedsiębiorstwie branży galanteryjno - włókienniczej w Szczecinie — sprzedamy. Oferty kierować: Biuro Ogłoszeń „Tamara" Szczecin — Piastów 76, Nr „676". 4044d

INTELIGENTNEGO, energicznego wspólnika poszukuję. Oferty Czytelnik Katowice pod 6722. 7983g

POŻYCZKI w wysokości 500.000 do 800.000 zł. poszuk. dobrze prosperująca wytwórnia — gwarancja pewna. Zgłoszenia Czytelnik Katowice pod 6720. 7933g

Mieszkania

ZAMIENIĘ mieszkanie 3-pokojowe w Opolu na takież w Krakowie. Oferty: „PAR" Kraków, Rynek Główny 46, dla „3285". 4027d

ZAMIENIĘ ładne 2-pokojowe mieszkanie z wygodami w Sosnowcu na równorzędne w Katowicach. — Oferty: Czytelnik Sosnowiec „2560". 8025g

ZAMIENIĘ 3 pokoje, wygody Sosnowiec na takie same Rybnik. Oferty: Czytelnik Rybnik pod „Mieszkanie". 8009g

ZAMIENIĘ mieszkanie czteropokojowe, kuchnię, komfort, telefon — dzielnica willowa w Chorzowie na takie same Katowicach. — Wiadomość: tel. 352 54. 80 35g

ZAMIENIĘ 3 pokoje pełny komfort w Ligocie na 2½ pokoji komfort, w Katowicach. Ernest Kucharczyk, Katow. - Ligota, Pomorska 10. 8029g

Pokoje

KAWALER poszukuje pokoju komfortowego (lub 2) niekrępującego z obsługą i częściowym utrzymaniem w śródmieściu Katowic Zgłoszenia: Dziennik Zachodni Katowice pod „1 Sierpień". 8015g

Lokale handlowe

ODSTĄPIĘ w Katowicach restaurację z powodu choroby. Zgłoszenia: Czytelnik Katowice pod „Dobry punkt". 4042d

PIEKARNIA w okolicy Katowic do sprzedania. Zgłoszenia: Czytelnik Katowice „6708". 8030g

ZAPROWADZONE przedsiębiorstwo w Katowicach odstąpię. Oferty: Czytelnik Katowice pod „600 tys." 8023g

Zguby i kradzieże

ZGUBIONO zaświadczenie rejestracji wyd. RKU Ilza na nazwisko **Bernat** Czesław, zam. Pawłowice, pow. Ząbkowice. 4046d

ZGUBIONO legitymację kolejową 416371, wydaną przez Dyrekcję Katowice Sobiła Józefa — Dziedzice, Słowackiego 214. 8032g

ZGUBIONO wszelkie dokumenty — Pańta Stefan, Ząbkowice, wieś Wygiełzów 12. 8024g

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU Kielce Szpindler Jan, Sosnowiec, Pusta 44a. 8023g

ZGUBIONO legitymację służbową MO Nr 52155 wydaną przez Wojewódzką Komendę MO Katowice, oraz tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej Hertel Józef. 8042g

ZGUBIONO zaświadczenie tymczasowe, Dyll Henryk, Popielów G. Śl. 8007g

ZGUBIONO ks. Ubezpieczalni Społecznej w Bytomiu, wydane na nazwisko CZERWIEC Bronisław, zam. Bytom ul. Kwiatowa 29. 8002g

CZWARTEK 15 LIPCA BR.

kończy się termin przyjmowania adresów i ogłoszeń do

„Księgi Adresowej"

p. t. „Śląsk Gospodarczy, Administracyjny i Polityczny"

25.000 adresów, jakie dotychczas wpłynęły do Administracji Wydawnictwa, świadczą o wielkiej popularności wyżej wymienionej Księgi.

Dalsze zamówienia przyjmuje Biuro Reklam i Ogłoszeń R. S. W. „Prasa" Katowice, ul. Mickiewicza 9, tel. nr 361-06 oraz upoważnieni przedstawiciele. 2614

ROCZNIK POLITYCZNY i GOSPODARCZY

na rok 1948

ZAWIERAJĄCY SZCZEGÓŁOWE i ŹRÓDŁOWE INFORMACJE o ORGANIZACJI i DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁU, HANDLU, ROLNICTWA, FINANSÓW, RZEMIOSŁA, SPÓŁDZIELCZOŚCI, TRANSPORTU i KOMUNIKACJI, SŁUŻBY ZDROWIA, UBEZPIECZEŃ, OŚWIATY, KULTURY, SZTUKI, INSTYTUCYJ SPOŁECZNYCH, ZWIĄZKÓW ZAWODOW. itp. UKAŻE SIĘ W POŁOWIE 1948 ROKU.

Nakład ograniczony!

Cena w przedpłacie za 1 egzemplarz:

w oprawie płóciennej zł 2.000,—
w oprawie kartonowej zł 1.600,—

Opisy, ogłoszenia, reklamy oraz zamówienia na egzemplarze z wojew. Śl. - Dąbr. należy kierować do Biura Ogłoszeń Spółdzielni Wydawniczej „CZYTELNIK" — KATOWICE, 3 Maja 12, tel. 309-74, lub zlecać naszym upoważnionym akwizytorom 2114

SPÓŁDZIELNIA CZYTELNIK WYDAWNICZA

BIURO OGŁOSZEŃ

ZAKŁADY SYNTEZY CHEMICZNEJ
w Dworach k. Oświęcimia — przyjmą

sześciu zawodowych podofic. pożarnictwa

do fabrycznych Oddziałów Straży Pożarnej w Dworach, Kędzierzynie i Blachowni.

Warunki wedle umowy zbiorowej. Mieszkanie zapewnione.

Podania z życiorysem i uwierzytelnionymi odpisami świadectw należy kierować pod adresem: **Zakłady Syntezy Chemicznej Dwory k. Oświęcimia, Wydz. Personalny.** 2692

SPRAWY SPADKOWE
cywilne na terenie Anglii załatwia Polma, Ltd. 75 Land. broke Road, London W. 11. 2687

SZTANDARY
PARAMENTA KOŚCIELNE
wykon. najstarsza fachowa firma
K. KĘDZIERSKA
Poznań, Ogrodowa 11
Telefon 98-63 2685
Nagr. na P. W. K. — Rok zał. 1914

ZGUBIONO zaświadczenie tymczasowe, Koziołek Waleria, Świerklany - Dolne, pow. Rybnik. 8008g

DNIA 5. VII 1948 r. w pociągu do Głuchołaz zgubiono dokumenty i pamiątkowe fotografie. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot. Teman Marek, Gliwice, Zwycięstwa 3. 8014g

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą, legitymację kolejową, zaświadczenie rejestracji wojskowej, wydane na nazwisko **BOGUSŁAWSKI Zbigniew**, Bytom, Piekarska 45. 7222g

SKRADZIONO kartę ewakuacyjną, metrykę urodzenia, metrykę ślubu, zaświadczenie pracy na majątku rosyjskim, na nazwisko Zakrzewski Stefan — Jelenia Góra. 4051d

ZAGUBIONO legitymację Związków Zawodowych Metalowców, legitymację Ubezpieczalni Społecznej na nazwisko Jóźwik Irena. 4050d

ZAGUBIONO dowód osobisty, legitymację Związków Zawodowych, delegację służbową, kartę rejestracyjną RKU Sosnowiec, na nazwisko Zawartko Zdzisław. 4049d

SKRADZIONO świadectwo dojrzałości wydane w roku 1946, Gimnazjum Ogólnokształc. w Chorzowie na nazwisko Anna Garbień 8027g

ZGUBIONO dowód osobisty, wymeldowanie z gminy Wilkowice na nazwisko **Miodoński** Szczepan. 4047d

Poszukiwania

POSZUKUJĘ Wacława i Stefana Bohaterowiczów z pod Grodna. Wiadomość kierować: Konstantynowicz W. Katowice, ul. Kozielska 10 m. 15. 8012g

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM zgubioną legitymację Urzędu Skarbowego, wydaną w Katowicach — Janocha Irena, Dąbrowa Górnicza, Królowej Jadwigi 28. 8034g

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód tożsamości oraz akt wierności, Knapik Hildegarda, Katowice. 8014g

Różne

ZA DŁUGI żony mojej Augustyny Smyczek z domu Buchalik nie odpowiadam i płacić nie będę — Smyczek Konrad, Zawada k. Orzesza, Rybnicka 80. 8023g

Cennik ogłoszeń:

OGŁOSZENIA za tekstem (dział zwyczajny): (szerok. 1 szp. 37.5 mm).

do ogólnej ilości	70 mm	zł 55	za 1 mm
od 71—120	mm	„ 70	„ 1 mm
od 121—200	mm	„ 85	„ 1 mm
od 201—300	mm	„ 110	„ 1 mm
powyżej	300 mm	„ 140	„ 1 mm

NEKROLOGI za tekstem (dział zwyczajny):

do ogólnej ilości	70 mm	zł 50	za 1 mm
od 71—120	mm	„ 60	„ 1 mm
od 121—200	mm	„ 100	„ 1 mm
od 201—300	mm	„ 130	„ 1 mm
powyżej	300 mm	„ 180	„ 1 mm

OGŁOSZENIA TEKSTOWE: (szerok. 1 szp. 50 mm)

do ogólnej ilości	70 mm	zł 100	za 1 mm
od 71—120	mm	„ 125	„ 1 mm
od 121—200	mm	„ 150	„ 1 mm
od 201—300	mm	„ 240	„ 1 mm
powyżej	300 mm	„ 280	„ 1 mm

NEKROLOGI w tekście cena ogłosz. tekst. jak wyżej.

OGŁOSZENIA DROBNE:

wszystkie ogłoszenia drobne za 1 słowo zł 30.— dla poszukujących pracy za 1 słowo zł 15.— **Pierwsze słowo liczy się zasadniczo podwójnie.** Tłustym drukiem każde słowo liczy się podwójnie, Ogłoszenie drobne: najmniej 10 słów najwyżej 40 słów.

Dopłaty: za ogłoszenia zamieszczone w niedziele i święta pobiera się dodatek w wysokości 30%. **Za zastrzeżenie** miejsca: wśród drobnych ogłoszeń do 50 mm na 1 szp. + 50%, ponad 50 mm i dwuszpaltowe + 100%.

W tekście + 100%. Za ogłoszenia tabelaryczne, bilanse i kombinowane + 100%.

Za nieterminowe ukazanie się ogłoszeń nie odpowiadamy.

Za wstrzymane ogłoszenia, Biuro Ogłoszeń gotówki nie zwraca.

Wszelkie wpłaty za ogłoszenia prosimy przekazywać na konto: III — 4830 P. K. O. Katowice. (zaznaczać na odcinku czego wpłata dotyczy) Adres Biura Ogłoszeń: Katowice, ul. 3-go Maja 12 telefon 309-73 (wewn. 03)

ODPOWIEDZI REDAKCJI

„Wodzisław Śląski". Radzimy skierować się do Państwowego Liceum Technik Plastycznych w Katowicach przy ul. Stawowej 16. Przyjmuje ono młodzież, która ukończyła szkołę podstawową, a wykazująca zdolności do rysunków, rzeźby, czy którejkolwiek innej gałęzi sztuk plastycznych. Wpisy do tej szkoły odbywają się w bieżącym roku od 1 do 10 lipca i od 19 do 25 sierpnia. Obowiązkowy jest egzamin wstępny z rysunków.

R. Zagórski, Częstochowa. W Katowicach przy ul. Krasińskiego 8a istnieje Liceum Elektrotechniczne. Kandydaci z tak zwaną małą maturą ogólnokształcącą są tam przyjmowani na kurs trzyletni. Podobnie jest w Liceum Budowlanym w Bytomiu przy ul. Powstańców Śląskich 18.

We Wrocławiu istnieje Liceum Budowlane, ale bliższy jego adres jest nam nieznany.

M. Balicki, Gliwice. Sprawę płatnych urlopów dla pracowników, którzy chcą zdawać egzaminy na wyższych uczelniach, brać udział w jakichś kursach, albo zużyć ten czas do innych celów kształceniowych, omawia okólnik prezesa Rady Ministrów nr 33 z dnia 10. IX. 1946 r. (Nr O-III-27/6), zatytułowany „W sprawie urlopów pracowniczych". Znajdzie go Pan w Dzienniku Urzędowym Kuratorium Okręgu Szkolnego Śląskiego Nr 3 z dnia 28. III. 1947 r. pod pozycją nr 142. Dziennik Urzędowy można nabyć w sklepie Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Katowicach przy ul. Bankowej 8. Gdyby Pan nie chciał kupować może się Pan zwrócić do jakiejkolwiek szkoły średniej na terenie naszego województwa. Posiadają one kompletty tych Dzienników i użyczą ich Panu do wglądu.

K. Sprysz, Rybnik. Sprawa Pańskiej renty jest załatwiona pomyślnie. Po zbadaniu akt okazało się, że według najnowszych w tej sprawie zarządzeń renta z Ubezpieczenia robotniczego przysługuje Panu i ZUS wysłał już pod Pańskim adresem pieniądze oraz odpowiednie orzeczenie. Za kondolencje z powodu śmierci naszego kolegi śp. Nieszpora dziękujemy.

„Stały czytelnik", Świętochłowice. Lekkie motocykle marki SHL buduje obecnie Huta Ludwików w Kielcach. Nie zajmuje się ona jednakże detaliczną sprzedażą swoich wyrobów, a robią to sklepy samochodowe. Chcąc w Czechosłowacji zakupić motocykl „Java" i przywieźć go do Polski, trzeba w Ministerstwie Przemysłu i Handlu starać się o indywidualne zezwolenie na przywóz. Jest to połączone z dość dużymi trudnościami, bo sprawy takie załatwiają z reguły koncesjonowane przez Państwo firmy importowo-eksportowe.

Walka ze stonką

Amerykański owad atakuje ziemniaki

Szczecin. Stacja Ochrony Roślin w Szczecinie od dłuższego czasu była w stanie pełnego pogotowia. Z drugiej strony naszej zachodniej granicy nadchodziły alarmujące wiadomości, że wróg zbliża się szybko, i że każdej chwili można się spodziewać jego pojawienia się na Pomorzu zachodnim. Zresztą nie tylko z zachodu. Już nawet w głębi kraju wykryto ogniska stonki. Donieśli o tym rolnicy z Opolszczyzny, a nawet z Polski centralnej. Stonka rozpoczęła atak na nasze ziemie.

I oto niedawno nadeszła wieść z powiatu gryfickiego, że rolnicy tamtejsi znaleźli jajka stonki ziemniaczanej. Szczecińskie pogotowie techniczne gotowe dzień i noc do wyjazdu, natychmiast ruszyło w teren, celem zniszczenia szkodnika w zarodku.

Dużo się obecnie mówi w Polsce o stonce, mniej natomiast się wie, skąd się ona wzięła. Otóż atakujący nas najeźdźca pochodzi z Ameryki. Pobyt jego na terenie kontynentu europejskiego jest dopiero bardzo niedawny. Według wszelkich przypuszczeń stonkę przywieziono w ostatnich dniach pierwszej wojny światowej lub bezpośrednio po wojnie z jednego z krajów amerykańskich do Francji. Wiadomo, że po pierwszej wojnie i w czasie jej trwania do Francji nadchodziły ogromne przesyłki amerykańskich artykułów żywnościowych. Wśród tych towarów były i ziemniaki i w tych właśnie ładunkach znalazła się stonka.

W Ameryce jest to owad dość popularny i co ciekawsze, nie wyrządza tam specjalnych szkód. W tamtejszym klimacie przebywają również inne owady, które stonkę niszczą i nie pozwalają na jej nadmierny rozwój. W Europie stonka nie natrafiła — jak dotychczas — na poważniejszego przeciwnika i dlatego rozwija się tak masowo.

Podbój Europy

Około roku 1922 zauważono po raz pierwszy stonkę we Francji. Rozpowszechniła się już wówczas bardzo silnie, bowiem wykryto ją na przestrzeni około 200 km². Natychmiast rozpoczęto kontrakcję, ale bez większych wyników. Wszystkie środki wówczas stosowane okazały się nieskutecznymi. I stonka rozpoczęła podbój Europy. W parę lat później opanowała Szwajcarię, następnie Belgię, Holandię zachodnie Niemcy itp.

Na czym polega działanie stonki? Owad ten zabija roślinę. Zarówno chrząszcz jak i larwa zjadają zupełnie liście. Rosnący ziemniak pozostaje bez liści i ginie. Ponieważ występuje stonka z zasady w olbrzymiej ilości, przeto walka z nią jest trudna, ale nie beznadziejna. Ciekawy jest również fakt że chrząszcz ten jest doskonałym „lotnikiem", a desanty powietrzne przeprowadza stonka często o kilkadziesiąt kilometrów od głównego ogniska.

Niemcy rozpoczęli walkę ze stonką, ale w zasadzie również bezskutecznie. Natomiast w czasie wojny Niemcy starali się wykorzystać stonkę dla zaatakowania Anglii. Podczas nalotów na Anglię specjalne ekipy samolotów niemieckich rozsypywały larwy i chrząszcze nad angielskimi polami ziemniaczanymi. Niemieccy przyrodnicy wychodzili z założenia, że chrząszczyk ten niebywale szybko się rozmnażający, zniszczy uprawy ziemniaków i zwiększy kłopoty aprowizacyjne Anglii.

Stonka w klimacie angielskim

Uczeni niemieccy jednakże się omylili; wbrew przypuszczeniom stonka nie rozwija się na terenie wysp angielskich tak, jak tego sobie życzyli sprytni uczeni hitlerowscy. Jakie były tego przyczyny, trudno w tej chwili powiedzieć. Widocznie wilgotny klimat angielskich wysp nie służy szkodnikowi. Dość, że plany niemieckie nie powiodły się.

Już w chwili rozpoczęcia wojny, a więc w roku 1939 uważało się, że stonka zdobyła pola aż po Łabę. W czasie wojny posuwała się wciąż dalej na wschód i w roku 1945 spotkano ją już nad Odrą. W 1946 roku dokonano pierwszego odkrycia stonki na ziemiach polskich; znaleziono ją w Kieleckiem, a w roku następnym w Opolskiem. Uczeni nasi natychmiast zabrali się do prac laboratoryjnych, celem wyszukania najlepszego sposobu niszczenia szkodnika.

Z dotychczasowych systemów zwalczania stonki najlepsze wypracowano w Szwajcarii. Powszechnie nie jest wiadome, że słynny amerykański proszek DDT został wynaleziony w Szwajcarii, i że Amerykanie produkują go na podstawie licencji szwajcarskiej. Otóż te proszki są doskonałymi środkami na niszczenie stonki. Wytwarza się je w różnych gatunkach. U nas przygotowano do akcji przeciwstonkowej Gesarol i Atotox.

Akcja uświadamiająca

Walka ze szkodnikami i chorobami roślinnymi jest akcją bardzo ważną. Jak obliczono, szkodniki i choroby niszczą każdego roku przeciętnie około 20 proc. zbiorów. Straty są więc potężne nawet w okresach normalnych. Gdy natomiast nadejdzie czas klęskowy, tak jak np. może być ze stonką, wówczas szkody mogą sięgać o wiele dalej. Stąd ważność akcji przeciwstonkowej, do której władze państwowe przywiązują tak wielką wagę. Nie zawsze natomiast doceniają znaczenie walki ze szkodnikami rolnicy

Walka, jaką prowadzi szczecińska stacja ochrony roślin polega przede wszystkim na uświadamianiu rolników, jak należy przeprowadzać akcję przeciwko szkodnikom i chorobom roślin. W tym celu udziela się porad, rozdziela środki chemiczne, wypożycza specjalne aparaty. Dzięki tej akcji w dużej mierze udało się uniszkodliwić słodyszka rzepakowego. Akcja przeprowadzona na czas, sprawiła że rzepaki na Pomorzu zachodnim nie tylko zostały uratowane, ale nawet rolnicy spodziewają się, że tegoroczne zbiory rzepaku będą wyjątkowo obfite. Należy oczekiwać, że podobnie dobre wyniki, chociaż może po dłuższym czasie, da również walka ze stonką ziemniaczaną. (cp)

Słuchamy RADIA

CZWARTEK, 8 LIPCA

5.57 Sygnał i zapowiedź stacji. 6.00 Sygnał czasu, pobudka młodzieżowa. 6.05 Gimnastyka. 6.15 Dziennik. 6.30 Muzyka. 6.50 Program dnia. 7.00 Skrót wiadomości. 7.05. D. c. muzyki. 7.20 Fragment powieści. 7.30 Muzyka. 8.20 Odcinek powieści. 8.35 Muzyka. 8.55 Informacje ogólnopolskie. 9.00 Skrzynka PCK. 9.10 Zapowiedź programu. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.04 Dziennik. 12.05 Utwory fortepianowe. 12.45 Poradnik wiejski. 13.00 Koncert popularny. 13.45 III audycja z cyklu „Kompozytor tygodnia". 14.30 Koncert życzeń. 15.00 Informacje Polski południowej. 15.15 Artykuł aktualny. 15.25 Komunikaty. 15.30 „Śpiewajmy piosenki" — audycja muzyczna dla dzieci. 15.50 Muzyka lekka. 16.00 Dziennik. 16.30 Na swojską nutę. 17.00 Muzyka symfoniczna. 17.45 Z życia techników. 18.05 To warto zobaczyć. 18.10 Dla każdego coś miłego. W przerwie felieton filmowy. 20.00 Dziennik 20.45 Muzyka popularna. 21.00 Koncert rozrywkowy — transmisja z Pragi czeskiej. 22.20 Dawna muzyka. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.10 Muzyka taneczna. 23.20 Program na dzień następny. 23.30 Koniec audycji i hymn.

SPORT

10 i 11 lipca 1948

Lekkoatleci walczą o mistrzostwo

Panie w Bydgoszczy — panowie w Poznaniu

Poznań. Tegoroczne mistrzostwa lekkoatletyczne Polski w konkurencji męskiej rozegrane zostaną w dniach 10 i 11 lipca w Poznaniu na boisku Wojewódzkiego Ośrodka WF, na którym ukończono w dniu dzisiejszym nową 6-torową bieżnię. Do zawodów tych na 13 zrzeszonych w PZLA okręgów, wpłynęły zgłoszenia zawodników z 10 okręgów. Brak zgłoszeń z Białegostoku, Lublina i Olsztyna. Na starcie stanie doborowa stawka 195 zawodników, przy czym najliczniej reprezentowany będzie Okręg Pomorski — 37 zawodników, dalej Okręg Krakowski — 34, Okręg Poznański — 32, Okręg Gdański — 26, Okręg Śląski — 18, Okręg Warszawski — 17, Okręg Łódzki — 14 zawodników. Dalsze Okręgi zgłosiły poniżej 10 zawodników.

Klubowo najwięcej zawodników zgłosił AZS (Poznań) — 21, „Syrena" (Warszawa) — 17, „Wisła" (Kraków) — 16, „Gedania" (Gdańsk), „Zryw" (Gdańsk) i „Pomorzanin" (Toruń) — po 12 zawodników. Najliczniej obsadzony jest bieg 100 m. — 36 zawodników.

Jak wynika z imiennego spisu na tegorocznych mistrzostwach startować będą wszyscy czołowi zawodnicy. W ramach tych mistrzostw PZLA polecił przeprowadzić również ostatnie eliminacje przedolimpijskie dla 10-bojowców.

*

Bydgoszcz. Pomorski Okręgowy Związek Lekkoatletyczny organizuje na stadionie miejskim w Bydgoszczy w dniach 10 i 11 lipca lekkoatletyczne mistrzostwa Polski w konkurencjach pań.

W pierwszym dniu zawodów — 10 bm. rozegrane będą następujące konkurencje: przedbiegi i finał 80 m, przedbieg i finał 200 m. skok w dal i rzut oszczepem.

W drugim dniu mistrzostw odbędą się: przedbieg i finał 100 m, 100 m do trójboju, 800 m, przedbiegi i finał 800 m. płotki, sztafety 4 x 200 m, skok wzwyż, rzut dyskiem, pchnięcie kulą oraz do trójboju: skok wzwyż i oszczep.

Imprezy sportowe na zlocie ZMP

Warszawa. W ramach uroczystości zlotu „Związku Młodzieży Polskiej" odbędzie się 23 lipca br. we Wrocławiu bieg na przełaj. Wezmą w nim udział w konkurencji indywidualnej i drużynowej członkowie ZMP oraz zawodnicy poszczególnych młodzieżowych klubów sportowych.

Dystans biegu dla kobiet wyniesie 1000 m. dla mężczyzn ok. 3000 m. Drużyne w konkurencji kobiecej stanowi 5 zawodniczek w męskiej — 12 zawodników. Ponadto w dniu 22 i 23 lipca br. odbędzie się we Wrocławiu szereg imprez sportowych. Najciekawiej zapowiada się mecz piłki nożnej między reprezentacją młodzieży czechosłowackiej i „Związkiem Młodzieży Polskiej". Poza tym przewidziane są pokazy w boksie, zapaśnictwie i podnoszeniu ciężarów.

Ze sportu radzieckiego

Dobre wyniki lekkoatletów ZSRR

Moskwa. W niedzielę 4 bm. odbyło się w Moskwie szereg imprez sportowych. Na stadionie „Dynamo" rozpoczęły się zawody lekkoatletyczne o puchar stolicy Związku Radzieckiego. W biegu na 100 m b. dobry czas uzyskał mistrz Europy — Karakułow — 10,6 sek. W biegu na 800 m zwyciężył Prewalskij (CDKA) 1,57,6 min. W skoku o tyczce mistrz Związku Radzieckiego Ozolin uzyskał najlepszy w tym sezonie wynik w ZSRR — 4,20 m.

W ramach inauguracji sezonu pływackiego odbyły się zawody na basenie w Moskwie. Nagrodę „otwarcia sezonu" zdobyli pływacy „Dynamo". W meczu piłki wodnej czołowych zespołów Moskwy, „Dynamo" zremisowało ze „Spartakiem" 3:3.

W zawodach piłki siatkowej drużyn męskich i żeńskich o puchar Moskwy, w konkurencji żeńskiej zwyciężyły zawodniczki „Spartaka" przed drużyną „Lokomotiv", a w konkurencji męskiej drużyna CDKA przed „Dynamo".

W Leningradzie miejscowy zespół „Dynamo" zremisował z moskiewskim „Dynamo" w stosunku 1:1.

Motocyklowy „Grand Prix" Belgii

Bruksela. Na torze w Francochamps odbyły się międzynarodowe zawody motocyklowe o „Grand Prix" Belgii.

W kategorii do 350 ccm zwyciężył Anglik Foster na Velocette, przebywając 90-milową trasę w 1:01,21 godz. z przeciętną szybkością 87,60 mil na godz.

Na tym samym dystansie rozegrany został również bieg w kategorii ponad 350 ccm, w którym zwyciężył Anglik Locket na Nortonie w czasie 59:08,8 min. Zwycięzca uzyskał przeciętną szybkość 99,34 mile na godz.

Przygotowania do olimpiady dobiegają końca

Londyn. Angielski Komitet Olimpijski podał do wiadomości pierwsze nazwiska lekkoatletów, którzy reprezentować będą barwy Wielkiej Brytanii na Olimpiadzie w Londynie: w chodzie na 50 km — Whitlock — rekordzista świata na tym dystansie oraz Johnsen i Martineau w biegu maratońskim — Holden, Richards i Jones.

Ankara. W ramach przygotowań do Olimpiady w Londynie kolarze tureccy, wchodzący w skład reprezentacyjnej drużyny narodowej rozegrali wyścig na dystansie 100 km. W wyścigu team reprezentacyjny osiągnął b. dobry czas 2:33 godz., lepszy o 5 sek od rekordu olimpijskiego, ustanowionego w r. 1936 na Olimpiadzie w Berlinie przez znanego kolarza francuskiego Charpentiera.

Nowy Jork. W Princetown odbyły się eliminacyjne zawody wioślarskie ósemek, które wyłoniły reprezentacyjną osadę Stanów Zjednoczonych na Olimpiadę w Londynie. Jest nią osada uniwersytetu z Kalifornii, która zwyciężyła w biegu finałowym na dystansie 2.000 m, w czasie 6:00.2 min. o długość łodzi przed załogą uniwersytetu Harvard — 6:03,3 min. Jako trzecia przybyła do mety załoga Princetown w czasie 6:13,6 min. o dwie długości za zwycięzcą.

Za poniesiony trud należy się nagroda

Polska I otrzymuje złote sygnety „Czytelnika"

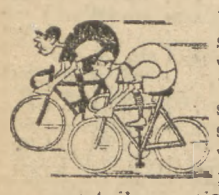

Warszawa. W sali widowiskowej Polskiej YMCA w Warszawie odbyło się uroczyste wręczenie nagród kolarzom — uczestnikom międzynarodowego wyścigu kolarskiego dookoła Polski.

Na wstępie prezes Spółdzielni Wydawniczej „Czytelnik" Borejsza w krótkim przemówieniu omówił ogranizację wyścigu, osiągnięte wyniki oraz podziękował prasie za propagandę i życzliwe ustosunkowanie się do imprezy. Następnie zabrali głos prezydent miasta Warszawy ob. Tolwiński, przedstawiciel Głównego Urzędu Kultury Fizycznej — insp. Miller oraz prezes PZK — Gołębiowski, który wręczył nagrody poszczególnym kolarzom i zespołom.

Zwycięski zespół w konkurencji drużyn narodowych — Polska I w składzie: Rzeźnicki, Wójcik, Wrzesiński, Kapiak otrzymał złote sygnety z herbem „Czytelnika". Dwie następne drużyny Polska II (Napierała, Pietraszewski, Bukowski) oraz Polska III (Wyglenda, Nowoczek i Motyka) — sygnety srebrne.

Najwięcej nagród otrzymał zwycięzca wyścigu w klasyfikacji indywidualnej Wójcik. Również cenne nagrody (m. in. rower wyścigowy) otrzymał najmłodszy zawodnik Polski — Królikowski. Nagrodę Prezydenta RP dla zwycięskiego zespołu w klasyfikacji klubowej — bibliotekę z książkami otrzymała drużyna ZZK Warszawa.

Janicki najlepszym kolarzem Szczecina

Szczecin. Na szosie Dąbie szczecińskie — Nowogard odbył się wyścig kolarski o szosowe mistrzostwo okręgu na dystansie 100 km.

Zwyciężył niespodziewanie młody kolarz „Drukarza" — Janicki w czasie 2:56:30 godz., przed Breszczakiem (Pionier) 2:58 i Konopczyńskim (Odra) 3:16. Wyścig dla zawodników młodszych na dystansie 50 km wygrał Przezdomski (Odra) w czasie 1:39 przed kolegami klubowymi Bestrym 1:42 i Szymańskim.

Lizbona. Zakończyły się tu rozgrywki piłkarskie o puchar Portugalii. Pierwsze miejsce zajęła w nich miejscowa drużyna Sporting Club, bijąc w finałowym spotkaniu które było równocześnie lokalnymi derbami Belenenses w stosunku 3:1.

Lyon. Międzynarodowe spotkanie piłkarskie rozegrane między drużynami Maccabi z Lyonu i Sztokholmu zakończyło się zwycięstwem zespołu francuskiego w stosunku 3:1.

HUMOR

— Wie pan, że jak pan wszył do tego ubrania tę tajną kieszeń, nie mogę nigdy znaleźć pieniędzy . . .

(Le Rire")

Pod włos...

W obronie żon

Żona, to w ogóle jest bardzo biedne stworzenie. Nie dość już bowiem, że jest żoną, jako taką, (jak mówi poeta: „...gdy na dziewczynę zawołają żono, to już ją jakby żywcem pogrzebiono..."), to jeszcze na dobitek złego, nie może chodzić do kina. To znaczy nie może chodzić sama, bez męża, oczywiście na bilety ulgowe. Takie mianowicie arcyoryginalne zarządzenie wydała prześwietna dyrekcja Filmu Polskiego. Więc gdy żona chce pójść sama, to musi płacić pełną cenę za bilet, natomiast z ulgowych biletów dla członków Związków Zawodowych może korzystać tylko wtedy, gdy idzie z mężem. Tymczasem są mężowie, którzy nie lubią chodzić do kina, inni znowu nie mają na to czasu, jeszcze zaś inni są bardzo często w podróży i rozmaitych rozjazdach (znam też jednego takiego, który wyjechał na kilka miesięcy za granicę — tak że mowy nie ma, żeby mogli z małżonką „depache" i nie „depache" zasuwać do kina. Takich mężów jest w ogóle cała masa.

A tu żona chce do kina, a tu żona mówi, że poszłaby na film przebojowy, a tu żona właśnie pragnie oglądać uroczą artystkę Miss Tramdramtram. Nic z tego, bo zniżka nie ważna. Chyba, że za większą gotówkę na podstawie pełnego biletu.

Dlaczegoż to tak...?

Po prostu dlatego, że tak komuś się zwidzimisiowało i koniec.

Ktoś mówił o równouprawnieniu kobiet. Bzdury! Żona jest przynależną do męża i jako słabosilna niewiasta nie może chodzić samopas, bo jeszcze nie daj Boże coś się jej stanie. A zwłaszcza największe niebezpieczeństwa grożą takiej w kinie. Wiadomo, ciemno jest tam i tak dalej. Lepiej więc będzie, gdy jej w tego rodzaju okolicznościach będzie towarzyszył małżonek.

A jak taki nie może, lub co gorsza nie chce? Trudno i darmo, nie ma na to żadnej rady.

Wszystkie żony powinny się więc w najbliższym czasie buntować i do centralnego zarządu kinoteatrów wystosować energiczny protest, a jakby ten protest nie pomógł, słabosilne niewiasty powinny ów centralny zarząd zdemolować.

Wszyscy zaś mężczyźni, a zwłaszcza żonaci, powinni akcję żon jak najenergiczniej poprzeć. Pomijając bowiem wszelkie inne względy, wypada stwierdzić, że nic tak nie wpływa na spokój ogniska domowego, jak pobyt żony w kinie w czasie drzemki męża w fotelu z gazetą w ręku.

Niejaki X

Redaguje: Kolegium Redakcyjne. Redakcja, Katowice, ul. Młyńska 9 tel centrali Spółdz. Wyd „Czytelnik" 109-73 wewnętrzny: sekretariat 001, kronika 003 telefon nocny 004, wyd „Wieczór" 006 dział sportowy 007, naczelny redaktor 311-84 — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się — Przyjmowanie stron między godz. 11 — 18 codziennie. — Administracja Wydawnictw: Katowice ul. Młyńska 9 tel wewnętrzny: kierownik 009, dział prenumeraty 008 — Prenumerata miesięczna z odbiorem na miejscu w Katowicach 120 zł — z przesyłką poczt 135 zł — z odnoszeniem do domu 170 zł. PKO Katowice III-4950 — Dział Ogłoszeń: Katowice ul. 3 Maja 12 tel. wewn. 03. — PKO Katowice III-4830. — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. Wydawca: „CZYTELNIK" Katowice, ul. 3 Maja 12. Druk: Drukarnia Nr 9, Sp. „Czytelnik" Katowice, ul. 3 Maja 12, tel. wewn. 08 17313